

AUSTRALSKÉ

listy

IN AUSTRALIA POSTAGE PAID
IN AUSTRALIA POSTAGE PAID

AUSTRALSKÉ LISTY

ČÍSLO 23 ČERVENEC 1993

Registered by Australia Post
Publication No NBQ - 3910 \$2.60

Saturnin

Zdeněk Jirotka

(4. pokračování)

Doktor Vlach vědecky říká, že nej-trestuhodnější formou roztržitosti je, když se lidé zapominají radovat ze života. Když přijímají královské dary osudu s přesvědčením, že je to samozřejmé. Probudí-li se ráno člověk zdravý a svěží v čisté posteli s vědomím, že za chvíli dostane teplou snídaně, je to pádný důvod k tomu, aby vstal a aby zazpíval píseň díků nebo napsal oslavnou báseň na krásu života.

Prožíváme-li delší dobu idylu, tvrdí doktor Vlach, přestaneme ji vnímat, a osud by nám prokázal neocenitelnou službu, kdyby nás popadl za límec a vyhodil dočasné na mráz. Pak bychom nevzpomínali na to, že kamna trochu kouřila, nýbrž na to, že hřála. A na to, že bylo konec konců v naší moci, aby jenom hřála. Osud mě popadl za límec a vyhodil mě z kabiny na příd. Je mi líto, že nemohu říci, že mě vyhodil na mráz. Bylo by to velmi působivé. Pamatuji si však docela dobře, že to bylo v prvních dnech měsíce července a bylo horko k zbláznění. Osud byl v tomto případě zastoupen tetou Kateřinou, která, spolu s Milošem se do mé kabiny, s dovolením nastěhovala. Jakmile byla ukončena rozprava mezi tetou a Saturninem o tom, zda má či nemá být zakoupena stěžňová plachta, aby teta měla co spravovat, byl jsem zanechán svým trudným myšlenkám. Teta řekla, že je k smrti unavena, a půvabně při tom poklesla v kolenu, čímž měla být ta smrtelná únava znazorněna. Potom odešla svým poskakovacím způsobem do mé kabiny.

Saturnin se na mne podíval pohledem plným soustrasti a také odešel. Za chvíli jsem ho viděl na nábreží, jak nastupuje do elektriky. Neměl jsem ponětí, kam jede. Posadil jsem se do lehátka a bezmyšlenkovitě jsem vytáhl cigaretové pouzdro. Ještě než jsem si zapálil, uvědomil jsem si pocit solidarity se Saturninovým prohlášením o tom, že se zde na lodi nesmí kouřit, a vsunul jsem cigaretu zpátky do pouzdra. Ano, pokud se zde bude procházet a povalovat ten klacek Milouš, platí tady zákaz kouření. Přistihl jsem se při tom, že si se zlomyslným potěšením vzpomínám na okamžik, kdy Miloušova cigareta letěla přes palubu. Obviňoval jsem se v duchu z bezctnosti, když jsem si uvědomil, že jsem vlastně ještě nevzal na vědomost, že ten hoch je nemocen. Jediná okolnost, která mě poněkud omlouvala, byla ta, že Milouš jakživ tak dobře nevypadal jako právě tenkrát. Ale konečně, říkal jsem si, je-li nemocen, může mu jenom prospět, když zanechá kouření.

Kdyby byl živ jeho otec, strýc František, jistě by mu kouření zakázal. Sám nekouřil a nevzal do úst ani kapku lihoviny. Věřil, že si tím prodlouží život. Říkal, že kdyby nebylo alkoholu, mohl zde ve zdraví ještě být jeho ujec, který předčasně odešel, když se upil před šedesáti lety svého věku.

Tak to vždycky strýc František říkal a byl zapřísláhlým púrcem alkoholu. Pamatuji se, jak se jednou rozzuřil, když nedopatřením rozkousl bombón naplněný likérem. Domníval se, že to bylo naň schválně nastraženo. Díky této přísné životosprávě a soustavným dechovým cvičením zůstal až do své smrti podivuhodně svěží, o čemž svědčí skutečnost, že zemřel mezi dvěma klíky, provedenými z podporu ležmo za rukama, dosáhnuv stáří 48 let. Jednou někdo říkal tetě Kateřině, že je

pozoruhodné, že strýc František umřel poměrně mlád, třebaže nepil, a že jeho ujec pil svých třicet pizní denně a dosáhl skoro šedesáti let. Teta Kateřina řekla, že to naprosto nic nedokazuje, protože je možné a dokonce pravděpodobné, že kdyby si byl strýc František vzal příklad ze svého ujece, byl by zemřel ještě dříve. Zastávce alkoholu se tedy zeptal, jestli to miní tak, že kdyby byl strýc František pil třicet pizní denně, byl by zemřel jako dvouleté pachole, a teta se urazila.

Až do Saturninova návratu jsem trávil čas přemýšlením o svých skličujících vyhlídkách do nejbližší budoucnosti. Slunce pomalu zapadalo a s ním mizela i naděje, že se stane něco nepředvídatelného, co přinutí tetu Kateřinu, aby změnila své rozhodnutí a odešla. Byl bych velmi nerad, kdybyste si mysleli, že pohostinnost je cizí mě povaze. Není, opravdu není, ale kdybyste znali tetu Kateřinu jako já, pochopili byste mé pocity. Není to poprvé, co se zčistajasna nastěhovala k někomu z rodiny, a všichni postižení později tvrdili, že nejlepši, co může člověk v takovém případě udělat, je, když si řekne: "Přišla živelní pohroma a já jsem ztratil byt i s celým zařízením a vůbec všechno, co jsem měl. Je to zlé, ale mohly mě potkat horší věci. Vyvážím jsem živ a zdravý. Mám plné ruce, jasnou hlavu a svět je veliký. Jak to může dlouho trvat, než člověk dostane pas?" To se sice lehce řekne, ale není to tak jednoduché. Vydat se do světa s holýma rukama není malíčkost. Odvaha je krásná věc, ale všechno se musí dělat s rozumem. To, že dědečkův bratr v cizině během deseti let zbohatl, není ještě důvodem, aby ho někdo napodoboval. Myslím ostatně, že bych nedostal tak dlouhou dovolenou. Úřad není holubník. Ale mluvíme k věci, jak říkáš u soudu.

K pochmurným myšlenkám přistupoval ještě nepřijemný pocit, že jsem se v Saturninovi zklamal. Snad se vám bude zdát, že mu ubližuju a že se snažím seč být, aby hostům naznačil, že nejsou vítáni. Jenže, jak sami víte, nedokázal tím nic. Byl jsem vědecky přesvědčen, že by dokázal i nemožnosti, a opravdu jsem pocítoval zklamání, že jsme museli oba bezmocně přihlížet, jak se teta Kateřina zařizuje v mé kabině, jako by chtěla na tu vymyšlenou polární výpravu jet s námi.

Víte již, že jsem nebyl nadšen Saturninovými výstřednostmi, ale často jsem si myslel, že bych se mohl ocitnout v situaci, ve které by mi jeho podivné vlastnosti zrovna přišly vhod. Obvykle prováděl Saturnin věci, nad kterými zůstával rozum stát. Přiváděl lidi do nemožných situací, nutil je, aby prováděli věci, které naprosto neměli v úmyslu, a stavěl je před hotové události. Teď zde byla tak jednoduchá věc, jako přemluvit tetu Kateřinu, aby šla spát do svého bytu v Nuslicích, a pan Saturnin byl v koncích. Řekl jsem si, že je-li sluha v koncích s rozumem, neznamená to, že jeho pán má složit ruce do klína. Na protějšek břeh Vltavy se pomalu kladly fialové stíny, a mou ubohou hlavou se honily plány, jak se zbavit tetu Kateřiny. Rozhodl jsem se, že s pomocí doktora Vlacha a Saturnina budu předstírat, že na lodi vypukla nějaká hrozná nakažlivá nemoc. Nebo to zařídím tak, aby teta i s Miloušem musila některý den odejít do města. V její nepřítomnosti spustíme motor a odjedeme s lodí několik kilometrů proti proudu. Potom se vrátíme a budeme ji očekávat na nábreží s několika fádne promoučenými svrsky a řekneme jí, že se naše loď potopila po srážce s parníkem. Nebo by to šlo ještě tak, že... zkrátka než se Saturnin vrátil, vymyslel jsem si deset plánů, z nichž některé hraničily s trestním zákoníkem. Saturnin přišel o půl deváté a

přinesl malý balíček. Tázal se, jestli mi může sdělit několik informací, o kterých se domnívá, že mne budou zajímat. Že by mi však ještě dříve, než o tom bude hovořit, dal rád otázku poněkud osobní, a že si není jist, může-li si to dovolit při svém podřízeném postavení. Když jsem mu řekl, aby zanechal zbytečných okolků, tázal se mne, zda je správný jeho dojem, že bych přijal s určitým pocitem ulehčení, kdyby se milostivá paní a její synáček rozhodli opustit tuto loď, je správný. Potom mi řekl, že podle informací, kterých se mu dostalo, je pan Milouš zdravý jako ryba. Tím nechce říci, že při lícení pohnutek, které ji přinutily k tomu, že se rozhodla strávit delší čas na mé lodi, milostivá paní lhalo. Domnívala se prostě, že není nutno, abych sdělovala pravé důvody svého rozhodnutí. Je to tím pochopitelnější, že zmíněné důvody byly pro milostivou paní poněkud ponížující. Po jakýchkoli pavlačových výstupech, jejichž příčiny nebyly docela jasné, semkly se všechny ostatní dámy, obývalci činžovní dům, do jednoho šiku proti milostivé paní a zakázaly jí přístup do domu pod pohrůžkou citelného tělesného trestu. Milostivá paní se sice pokusila dnes odpoledne dostat se do svého bytu, ale byla nucena dát se na ústup před sročenými ženštinami. Saturnin projevil názor, že by bylo naprosto nespravedlivé, abych já odnášel následky neshod mezi milostivou paní na jedné straně a ostatními obyvatelkami činžovního domu na straně druhé. Minul dále, že není prakticky možné, aby ty dámy zabráňovaly milostivé paní ve vstupu do bytu po celou noc, nehledě k tomu, že si milostivá paní může vzít policejní asistenci. Saturnin pravil, že z toho plyne:

1. pan Milouš je zdravý a může s ním být jako se zdravým člověkem nakládáno,
2. milostivá paní použila ke svým účelům válečné lsti, a jestli tudíž podle všech pravidel dovoleno použití proti ní téže zbraně,
3. protože se milostivá paní nastěhovala do kabiny na přídí způsobem poněkud bezohledným, aniž projevila zájem, kde a jak bude spát její dosavadní uživatel, musí být připravena na to, že bude proti ní zakročeno se stejnou bezohledností,
4. není nebezpečí, že by milostivá paní zůstala bez přístřeší. Může snadno vše zařídít tak, aby se dostala bez úhony do svého bytu, a konečně
5. i kdyby se jí nepodařilo vyhnout se slíbené exekuci, nemohla by nám nic vyčítat, nehledě k tomu, že ty pomstychtivé dámy se vyjádřily velmi přesně o tom, co hodlají milostivé paní udělat s určitou partíí těla, na které je těžko způsobit vážnější poranění i v normálních případech a při proporcích milostivé paní už vůbec ne.

Saturnin se otázal, jsem-li srozuměn s tím, aby se pokusil změnit stanovisko milostivé paní. Samozřejmě jsem souhlasil, ale netajil jsem své pochybnosti, že se mu to podaří. Místo odpovědi Saturnin konstatoval, že je devět hodin a že v devět hodin patnáct minut bude kabina na přídí zase volná. Potom rozvázal balíček, který přinesl z města, a k mému značnému překvapení vybalil škrabošku svatého Mikuláše a čerta.

(pokračování na str. 15)

ZPRÁVY

Premiér Klaus vyzval premiéra Mečiara, aby Slovensko neprodleně přistoupilo na jednání o vzniku pevné hranice mezi ČR a SR. Pokud se Bratislava nevyjádří, do týdne, je to pro mne jasný signál a zahájíme práci na jednostranném řešení, řekl ministr vnitra Jan Ruml.

Předseda bavorské vlády E. Stoiber vyzval českou vládu k dialogu se sudetskými Němci. Šéfové čtyř koaličních stran se dohodli na vytvoření pracovní skupiny pro česko-sudetské rozhovory.

Ministr spravedlnosti zbavil imunity exposlance a předsedu republikánské strany Sládka, policie tak může republikánského vůdce stíhat za to, že nedávno v kadeřnickém salonu napadl a vážně zranil ženu, která nesouhlasila s jeho politickými názory.

Ve věku 88 let zemřel ve Vancouveru prof. Vladimír Krajina, jeden z nejvýznamnějších představitelů protifašistického odboje za druhé světové války, a českého exilu.

Agentura Reuter označila Prahu za "nejvíce zamerikanizované město východní Evropy."

Skupina poslanců předala předsedovi parlamentu návrh zákona o protikomunistickém odboji.

Generální ředitelství cel potvrdilo, že seznam poslanců, kteří s odvoláním na svoji imunitu bezcelně převáželi přes hranice automobily, tovární stroje, zubařské ordinace a jiné drahé zboží, obsahuje téměř stovku jmen.

Premiér Mečiar prohlásil, že výrokem "kdybychom Čechům zatáhli kohoutek u ropovodu, nevydrželi by ani deset dní" neměl ani náznakem zpochybnit plynulé a smluvně dohodnuté dodávky ropy z Ruska do České republiky přes Slovenskou republiku.

JIZVA

Karel Wendt

Tématu o potrestání lidí, zodpovědných za bezpráví minulého režimu, jsem se vyhýbal. Možná proto, že lidé a tiskoviny, které po něm příliš často a příliš hlasitě volají, mi jdou silně proti srsti, protože extrém je extrém, lhostejno na které straně politického rozvrstvení se nachází. Možná proto, že pamatuji nemravnost retribučních dekretů z roku 1945 a jejich děsivou aplikaci. A možná také proto, že sám nemám tušení, jak by se takové "potrestání" dalo nebarbarsky civilizovanou cestou uskutečnit, aniž by člověk neklesl na úroveň trestaných.

Ať se však člověk snaží tomu problému jakkoliv vyhnout, čas, politický vývoj, Sládkové, Svitáci, Zemani, Svobodové a běžní občané, rozumní i nerozumní, s nimiž se čas od času setkává ho nakonec přesvědčí že je to problém, který, samet nesamet, řešen být musí. Lidé, kteří si právě tvrdě utahují opasky, by nebyli lidmi, kdyby je nepálila záha při pohledu na blahobyt někdejších mocipánů, kteří i to dnešní utahování opasku bílostí a zlobou včera způsobili. Otázka potrestání viníků je nezhojenou, mokvající ránou na těle národa. Slušným občanům dává zahořknout. Neslušným, neandertalským a extrémním žene vodu na mlýn. Nejde už "jen" o spravedlnost, která je sama o sobě věc nesmírná. Jde o zdraví, o budoucnost, o kvalitu národa.

Ohmátneme obě strany mince. Na jedné najdeme lidi, pro které je všechno jednoduché jako facka. "Umírnění" mezi nimi usoudili, že je třeba jich pár (rozuměj komunistů) pověsit. Radikálové "je" hodlají pověsit všechny. To jsou dvě primitivní "řešení", která nic neřeší. Druhá strana téže mince je zajímavá hlavně svojí drzostí. Obývají ji lidé s hroudou másla na hlavě, kteří dokazují, že i klepnutí přes prsty a káravé "tytyty" by bylo nezákonné a nedemokratické a vpravdě barbarské. Jak už to bývá, škůdci demokracie se jí nejvíce dovolávají a barbaři tělem, duší i skutkem nejvíce brojí proti barbarství, když jim někdo něžně šlápně na kuří oko.

Z mnoha víceméně důmyslných argumentů mi nejvíce vrtá hlavou ten, který se schovává za důslednou legalitu. Člověk podle něj nemůže být trestán za zločiny proti lidskosti, jestliže je spáchal v souladu s právním řádem té doby. Pádny argument. Jestliže je však tomu opravdu tak, neměli by být postiženi lidé, zodpovědní za právní normy, které zločiny proti lidskosti různou cestou povolovali? A jiná věc. Dá se vůbec mluvit o právním stavu v době, v níž byla z vůle jedné strany nadřazena všem tehdy platným zákonům? Dalším "trumfem" proti potrestání je promlčení. Ale zase, mluvíme o periodě, která přes 40 let zaručovala politickým zločincům, včetně

Stručný přehled rubrik

Jizva	01
Poslední restituční zákon	02
Zahraniční kapitál	03
Lenin v Curychu	04
Byl Dubček zavražděn?	05
Auto-olympiáda	06
The velvet stage	07
Dáša tam i tady	08-09
Kam za kulturou	10
Směšné divadlo	11
Nad dopisy čtenářů	12-13
Lovecká sezóna	14
Saturnin	15
Inzerce a služby	16 - 17

vrahů (i masových), beztrstnost.

Souběžně s touto debatou, v níž běží o potrestání či nepotrestání jednotlivých viníků, probíhá jiná o žádoucnosti jakéhosi sumárního, symbolického pranýřování komunistické ideologie. "Postavit mimo zákon" říká jedna skupina a já bych se s ní bez váhání a obav o vlastní demokratickou čistotu plně ztotožnil, kdybych věřil v účinnost takového kroku. Jenomže jaký je rozdíl v tom, jestliže tatáž garnitura škůdců dělá škodu pod hlavičkou ČSSD, HZDS nebo KSČM? Občané, kteří se cítí takovým krokem ohrožení ovšem neargumentují tímto způsobem. Tvrdí (kdysi jsem něco takového četl v Pelikánových Listech), že s komunismem nelze nakládat tak, jak bylo naloženo s fašismem. Proč? Protože fašismus byl poražen ve válce, kdežto komunismus to svým způsobem vzdal. Závratná logika, protože podle ní nezáleží na počtu a hrůznosti zločinů, ani na velikosti způsobeného utrpení, ale na tom, jestli to zločinec prohrál ve válce nebo to vzdal. Tento názor se pozoruhodně vžil. Nikomu nepřijde, že by ilegality fašismu znehodnocovala demokracii toho či onoho státu. Ale zakročíme podobně proti komunismu a demokracie je v troskách. Takovým a podobným uvažováním a chováním se současní i bývalí marx-leninisti proviňují proti národu už po druhé. Právě tato stupidní arogance, naprostý nedostatek pokory a pocitu viny, totiž dělá z komunistické jizvy v těle národa jizvu, alespoň pro současné generace, nezhojitelnou.

Prozkoumali jsme problém, sečetli jeho úskalí, ale řešení jsem se nepřiblížili ani o krok. Řekněme si tedy alespoň, co by mělo a nemělo být. Už proto, že značnou část malého národa amputovat nelze, nemělo by záležet na tom, jestli někdo někdy byl anebo nebyl komunist. V úvahu by mělo být bráno jenom to, jestli ubližoval nebo neubližoval, kořistil nebo nekořistil a jestli se dneska chová zodpovědně, tj. jako demokrat. Ti však, kteří ubližovali a kořistili, by měli být nějak viditelně postiženi. Ne ze msty, ale z citu pro spravedlnost, aby se konečně mohla začít hojit jizva v těle národa.

Jak? Babo rad!

Poslední restituční zákon.

Když koncem ledna strana lidová pohrozila vystoupením z koalice, nebudeli do konce června přijat zákon o restituci církevního majetku, bylo zřejmé, že českou vládní koalici čeká první vážná zkouška soudržnosti. Hloubka rozporu se ale plně projevila až na květnovém jednání tzv. "koaliční třináctky". Křesťanské strany tu zopakovaly svůj požadavek a narazily na tvrdý odpor obou předsedů občanských stran. Václav Klaus pak jen přilil olej do ohně, když se svou obvyklou razancí přirovnal církev ke spolku turistů a dodal, že se na ně musí dohlížet jako na jakýkoliv jiný právní subjekt. Podráždění křesťanství politikové reagovali prohlášením o "porušení předchozích dohod" a o "vážném ohrožení koalice". Předseda KDU-ČSL Josef Lux dokonce nahlas zapochyboval o "demokratickém vývoji země".

Zákon o restituci majetku církvi je zřejmě posledním "velkým" restitučním zákonem přijímaným v ČR. Připomeňme, že samotný princip naturálních restitucí se na svět prokousával velmi zvolna. V prvním volebním programu s ním Občanské fórum vůbec nepočítalo a v parlamentu jej spolu se zástupci křesťanských stran prosadila až skupina pravicových poslanců OF. V roce 1992 se dostal na pořad jednání - a kvůli slovenským poslancům ve Sněmovně národů neprošel o tři hlasy. Tehdy pro něj hlasovali všichni poslanci ODA a většina poslanců ODS. Od té doby se postoj těchto stran radikálně změnil, pravděpodobně pod vlivem jejich předsedů.

Katolická církev, která před únorem 1948 vlastnila přes 90 % veškerého jmění náboženských organizací v Čechách a na Moravě, se k restituci svého majetku zřetelně vyslovila až teprve letos v březnu. V biskupském listě věřícím bylo oznámeno, že "náprava křivd minulého režimu vyžaduje navrácení veškerého církevního majetku zabraného po únoru 1948." Podle mluvčího České biskupské konference pátera M. Fialy by katolická církev v případě úplné restituce zemědělskou půdu a lesy světila do užívání státnímu půdnímu fondu, re-

spektive určité specializované společnosti. Ze zisku by pak financovala opravy chátrajících kostelů, klášterů a pod. Z uvedeného je zřejmé, že katolická církev je přesvědčena, že pouze navrácení majetku jí umožní plnou odluku od státu a rozvinutí všech jejích charitativních, sociálních a vzdělávacích funkcí, o jejichž potřebnosti pro demokratickou kapitalistickou společnost nelze pochybovat.

Přístup občanských stran vládní koalice vychází v posledních měsících z mylného předpokladu, že je možné jakýmsi způsobem stanovit, co církve ke své činnosti potřebují. To by však v důsledku znamenalo určit církvi zvnějšku (politickou mocí) rozsah její činnosti. A taková reglementace je neslučitelná se svobodnou společností, jež se otevřeně přihlašuje k evropským křesťanským tradicím.

Pokud by vláda církvi nakonec veškerý majetek nebo jeho část odmítla vrátit, zdánlivě by příliš neriskovala. Plnila by přece jen "vůli lidu". Přidala by však k neblahému vyloučení českých exulantů z restitucí další podobné rozhodnutí. Navíc režim, který by odmítl dotáhnout započaté majetkové restituce navrácením majetku církvi bez průkazných právních nebo naprosto zásadních hospodářsko-sociálních příčin, by přiznával, že jeho politická nevěle má důvody převážně ideologické.

Jediným rozumným řešením pro "konzervativní" českou vládu je proto ponechat na církvích, aby podle vlastního uvážení převzaly majetek, jehož vlastnictví k roku 1948 nepochybně prokáží. Jeho rozsah, jakož i míra zdevastování jsou mimořádné, což v katolické církvi často vědí lépe faráři než biskupové. Někteří z nich se také netají obavami, zdali takové břemeno nebude pro katolickou církev, oslabenou a "lidsky" vyčerpanou dloholetým útlakem, neúnosné. Rozhodnout o tom může ale jen ona sama. Úkol vlády je pouze v tom, připravit - nejlépe ve spolupráci se zástupci církvi - takový restituční zákon, který by pokud možno hladce "zapadl" do právního řádu země, a snažit se nalézt schůdná řešení ve sporných případech, kterých zřejmě nebude málo.

Aleš Valenta - komentátor Respektu

Zahraniční kapitál v České republice aneb co je nového na překážkové dráze.

V letošním hodnocení firmy Moody's Investor Service (známá ratingová firma, jejíž tabulky jsou pro investory častým vodítkem) se Česká republika poprvé dostala z tzv. spekulativní kategorie do tzv. investment grade, tedy do kategorie, ve které již Moody's doporučuje investovat.

Je sice skutečnost, že většina investorů chápe rozdělení Československa jako krok směrem k politické i ekonomické stabilitě České republiky, ale na druhé straně se pozvolna zmenšuje trh, se kterým investoři původně počítali. Zastavme se nyní u několika překážek, které stojí v cestě zahraničnímu kapitálu.

"Co vše musí 'odvalit a překousnout' zahraniční investor."

Ským jednat? Kdo vlastně rozhoduje? Způsob rozhodování na čtyřech až pěti úrovních je většinou pro zahraniční investory příliš složitý a nepřehledný. Jednat musí s managementem, zakladatelským ministerstvem, ministerstvem pro privatizaci, Fondem národního majetku. V mnoha případech rozhoduje mezi resortní komise nebo celá vláda a počítat je třeba i s vyjádřením ministerstva pro hospodářskou soutěž. Investoři většinou čekají dlouhou dobu a mezitím se na ministerstvech i vedení podniků mění tváře.

"Příliš dlouhá čekací doba."

Zájemci o investice většinou čekají příliš dlouhou dobu, aniž je někdo jasně odmítne. Za zcela nefér hru pak mnozí investoři považují fakt, že jsou na určité úrovni doporučeni jako budoucí partner určitého podniku, ale vláda nebo podnik přitom nepřestává jednat s konkurenty.

"Průběžné změny v zákonech."

Základní privatizační zákony sice zůstávají bez zásadních změn, ale mění se spousta dalších zákonů (pojištění, daně, antimonopolní zákony, uvažované změny v restitucích apod.)

"Infrastruktura, telefony, faxy."

Investoři většinou vědí, že stav sítě a služeb je ve všech postkomunistických zemích strašlivě zanedbán. Přesto jsou většinou šokováni a zpravidla tyto potíže uvádějí na prvním místě.

"Ocenění."

Zjistit skutečnou hodnotu podniků je nesmírně obtížné i pro odborníky ze Západu, kteří si se svými metodami v českých podmínkách nemají vždy vědět rady.

"Bankovníctví."

Úroveň bankovních služeb se sice postupně zlepšuje, ale úroveň, na kterou jsou západní podnikatelé zvyklí, je dosud na hony vzdálena.

"Závazky na životní prostředí."

Mnohé podniky mají obrovské závazky na životní prostředí a otázka, kdo je bude hradit, není v bezpočtu případů vůbec vyřešena.

"Daně."

Celková úroveň zdanění je dosud velmi vysoká. Kromě toho někteří investoři očekávají daňové prázdny či úlevy spolu se zvýšenou ochranou trhu a nesetkávají se s odezvou.

"Management a pracovní síla."

Investoři většinou musí nákladně školit management a zcela měnit strukturu řízení podniku. Podobně je tomu s relativně schopnou a výkonnou pracovní silou. Díky přetrvávající přezaměstnanosti není prostě k mání.

"Vzájemná důvěra."

Zahraniční partner by většinou rád zakoupil nejméně 51% podniku, naše strana často nabízí jen 49%.

"Kulturní nesrovnalosti."

Mnozí investoři vystupují na naše poměry ostře a přímočaře a mohou působit arogantním dojmem. Totéž se ovšem může zdát druhé straně, pro mnohé investory naši úředníci a manažeři jsou nevychovaní, nekulturní, nevzdělání a nespolehliví. Potíže jsou - pochopitelně - i s jazykovou bariérou.

"Nedostatek informací."

Česká republika ve srovnání např. s Maďarskem zanedbala aktivní propagaci v zahraničí. Agentura CzechInvest vznikla teprve koncem loňského roku. Oproti očekávání není bohužel polokomerční, ale pouze příspěvkovou organizací podřízenou ministerstvu průmyslu. Její zaměstnanci nejsou tedy odměňováni výhradně podle své práce a navíc agentura nemá tolik potřebná zastoupení v cizině.

"Čeští výrobci jsou strašlivě nepružní."

Americká firma K-mart vlastní druhou největší síť obchodních domů na světě. V Československu zakoupila celkem 13 obchodních domů, 7 na Slovensku a 6 v České republice, včetně pražského obchodního domu Máj.

"Netušili jsme však, že se Československo rozpadne. Do poslední chvíle nám všichni tvrdili pravý opak. Stejně jako s měnovou unií, která je nyní vážně ohrožena. Nyní je to pro nás nesmírně složitá situace. Kdybychom s něčím takovým počítali, patrně bychom investovali také, ale naše strategie by byla odlišná", říká Don Macneill, ředitel evropské sekce K-martu. Nízké mzdy nepovažuje za žádnou výhodu, protože znamenají pouze nižší poptávku. Navíc produktivita práce je prý strašlivě nízká.

Naléhavost problémů s nimiž se firma potýká seřadil pan Macneill takto: 1) Vybudovat novou strukturu vedení podniků. 2) Sehnat schopné managery. 3) Potíže s telefony a faxy. Hned na čtvrté místo však staví problémy s domácími dodavateli a výrobci: "Jsou zvyklí jednou za půl roku dodat všechno na jednou v množství, které vyhovuje jenom jim. A to nemluvíme o kvalitě. Nejsou vůbec schopni reagovat na situaci na trhu a je jim jedno, že jejich zboží není zrovna k mání. Zlepšuje se to katastrofálně pomalu."

Jednou z podmínek prodeje obchodního domu Máj byl slib, že K-mart umožní prodej českého zboží ve své americké síti. V současné době se tam prodává české sklo, nože a nádobí. Velký úspěch slavily české vánoční ozdoby.

"Geografická poloha."

Valnou většinu zahraničních investic tvoří dosud investice německé. Podle některých odborníků budou Němci v souvislosti s tamější vážnou recesí investovat méně, jiní experti tvrdí, že vysoké mzdy v Německu naopak způsobí další vlnu zájmu o české podniky. Pražská pobočka banky Bayerische Vereinsbank AG poskytuje servis a poradenství desítkám německých investorů. Podle zástupce ředitele Karla Kratiny je pro Němce důležitá geologická poloha: "Praha leží západněji než Vídeň a z Mnichova je to stejně daleko do Frankfurtu jako do Prahy. Většina německých investorů také ví, že změny, které u nás probíhají, nelze učinit ze dne na den. Jsou trpěliví a úplně jisté prostředí není jejich podmínkou. Nejvíce si cení stabilní makroekonomické situace, schopných techniků, dělníků a faktu, že se konečně podařilo ujednotit daňovou metodiku i účetní předpisy s ES." Bavorské bance, podle pana Kratiny nejvíce vadí skutečnost, že v minulosti jsme neměli standardní účetnictví. "Nemůžeme tak provádět úvěrové postupy běžné v západní Evropě. Abychom si mohli udělat představu o schopnosti splácet úvěr, musíme mít možnost nahlédnout do vývoje ziskovosti podniku za poslední dva tři roky. To bude možné až v roce 1995-96."

Jan Macháček - Ondřej Vojtěch
RESPEKT 23 (kráceno)

Nad zajímavou knihou

Lenin v Curychu 1914 - 1917

Bořek Šindler
(dokončení)

Knihy mistrovsky prokresluje a vystihuje motivy, které tehdy vedly ruské bolševiky od všeobecně pojatého odporu tehdejších marxistů k válečnému úsilí ku konečné spolupráci s německým generálním štábem. Dnes je sice již dobře známo všem, kdo mají oči a uši a alespoň trochu paměti, že marxistická dialektika vytříbená Leninem a později probroušená Stalinem dovoluje těm, kdo vládou úplně všechno. Například udělat pakt s Hitlerem nebo prohlásit včera největšího přítele a spojence Tita za bídového fašistického psa. Ale předleninská éra socialismu se ještě nevyznačovala symptomy kterým obyčejní lidé říkají bohapusté lži. Lenin tedy tehdy učinil jeden z prvních dialektických kotrmelců a nechal sebe a své přátele dopravit v německém vagoně do Skandinávie, a později se neštilil uzavřít pakt s Němcem císaře Viléma o separátním míru.

Počátek první světové války zastihl Lenina v Haliči, jak se říkávalo rakouskému "záboru" Polska tehdy ještě rozděleného mezi tři evropská impéria - Rusko, Německo a Rakousko. Rakušané, ve snaze zachovat eventuálního proticarského agitátora při dobrém politickém zdraví, dovolili Leninovi odcestovat přes Nowy Targ do Curychu, kde se notorickému ruskému revolucionáři pak dostalo asyly zásluhou bodrých, byť naivních švýcarských socialistů. Ty ovšem lišak Lenin, vpravdě po leninsku potom zostouzel, zneužíval a zesměšňoval, vše v rámci dialektiky. Solženicin se snaží vystihnout náladu v níž se Lenin-revolucionář zmitá v poklidném neutrálním Švýcarsku zatímco všude kolem zuří válka, "imperialistická válka" vystřižená z Marxova slovníku.

O revolučním období v roce 1917 občané sovětského imperia nesměli vědět. I naši čeští bolševici zaretušovali dějiny tak, jakoby až Lenin v říjnu pro-

vedl proticarskou revoluci. Ta byla ovšem uskutečněna už v únoru. Lenin a jeho pochopové začátky demokratického vývoje započatého Prozatímní vládou zničili a "esery" vyhladili. Nakonec přece jen dovezen Němci přes Finsko do Petrohradu začal Lenin okamžitě boj proti Kerenského vládě. Bolševici se Únorové revoluce zmocnili. Za "velké" Říjnové revoluce, opěvované všemi komunistickými evangelisty, hrstka bolševických fanatiků přetvořila proticarskou náladu v Rusku ku své násilnické podobě a ta první, skutečná, Únorová revoluce byla z dějin vymazána.

Lenin zprvu o únorových událostech v Rusku ani nevěděl. Zprávy docházející do Švýcarska byly kusé a nespolehlivé. Když se ruská Prozatímní vláda počala konsolidovat Lenin začal chápat, že bolševická usurpace vlády v Rusku je neodkladná. Usuzoval, že bude třeba zmocnit se vlády než se protiněmecká fronta opět zkonsoliduje. Nešlo mu o reformy, šlo mu o revoluci, pokud možno alespoň rusko-evropskou, ne-li hned světovou. To byla ovšem voda na mlýn německého generálního štábu.

"Spěšné. K cestě ruských emigrantů Německem má dojít velmi brzy, protože Dohoda už zahájila ve Švýcarsku protiopatření..." - tak zní šifrovaná zpráva státního sekretáře von Stumma velvyslanci Rombergovi do Bernu z března 1917. V této náladě pak Parvusovy argumenty přece jen převládly nad zbytkem Leninových skrupulí. Ale ještě před opuštěním Švýcarska způsobil chytrák Radek (Stalinem později popravený), aby švýcarští socialisté sami vyzvali švýcarské úřady ke spolupráci a tento Radkův manévr, Leninem uvítaný, vzal pak alespoň na čas vřít v plachet těm, kdo chtěli vinit Lenina ze spolupráce s německými úřady. Bolševici potom dokonali v Rusku dílo, na které nestačily německé kanony. Bolševici úplně rozleptali ruskou vůli odolávat německé invasi a uzavření separátního míru v Brest Litevsku v roce 1918 pak už dalo jen formální punc německo-ruské dohody, která dovolila Němcům Rakušanům uvolnit armádu k bojům proti spojencům na západě.

Tato kniha není vědecko-politickou analýsą, není také čistou fikcí. Je to historická skizza spisovatele s obdivuhodným darem analyzovat a

reprodukovat náladu a situace a ve čtenáři vzbudit pocit pravděpodobnosti ličených událostí, jak to Solženicin už dokázal v dílech předchozích. Po vyhoštění z Moskvy se Solženicin zdržoval po určitou dobu ve Švýcarsku a naskytla se mu vzácná příležitost studovat materiály přímo na místě - vtírá se výraz na místě "zločinu". Kdo zná starý Curych kolem čtvrti Niederdorf a kolem nábreží Limmatu ocení autentičnost autorových místních líčení.

Čtenář také nabývá dojmu, že se Solženicinovi podařilo vykreslit obraz jedno z nejbezohlednějších demagogů-titanů bez známky lidských citů a pokory, brutálního plnítele Marxových polopravd.

Tento Solženicinův medailonek by měl prostudovat každý, kdo chce pochopit obsah obludné kamufláže, která zprvu z boje vyřadila Rusko a nakonec počala požírat milióny svých vlastních stoupenců. Radek, vlastním jménem Karl Bergardovič Sobelsohn, původně vynikající polský sociální demokrat a žurnalista, byl jednou z hlavních obětí, spolu s Zinověvem, Kameněvem a Trockým i jinými prominentními bolševiky, tak jako česká bolševická revoluce požrala Slánského, Clementise a další. Naprostá bezohlednost ke komukoli a čemukoli, posvěcovaná dialektikou byla - a stále i je - jednou z vlastností zastánců bolševického učení, a Solženicin jednu stránku tohoto symptomu bezohlednosti právě ilustruje v chování Lenina ve švýcarském exilu, korunovaném přijetím nabídky pruského generálního štábu.

Českého čtenáře bude zajímat, že do poúnorové (avšak předleninské) éry patří i svedení bitvy u Zborova v červenci 1917, kde českoslovenští legionáři bojovali spolu s Rusy proti společnému nepříteli - armádě rakousko-německé.

Bude se jednou historie opakovat? Dnešní dění ve světě začíná ukazovat, že kladná odpověď je téměř nasnadě. Však i v Čechách je dnes slyšet hlasy, že za leninců bylo lépe. Ale kapitola, která se do dějin zapsala krví desítek miliónů lidských bytostí a soustavným ničením kulturních hodnot by měla být výstrahou. O to právě usiluje geniální mistr Rus Alexandr Solženicin. Lidé čtěte!

Byl Dubček zavražděn ???

Vojenský tribunál České republiky v dubnu odsoudil řidiče Jana Rezníka na jeden rok do vězení za nebezpečnou jízdu. Byl to on, kdo seděl za volantem auta, které vyjelo ze silnice mezi Prahou a Bratislavou. Jediný spolujezdec, Alexander Dubček, bývalý první tajemník KSČ a hrdina Pražského jara 1968 na následky zranění zemřel.

Možná však, že věci jsou jiné než se zdají. Na Slovensku se objevily zprávy, že nešlo o osudovou nehodu, ale že to byla vražda. Lidé také chtějí vědět, proč byl soud neveřejný, proč soud nepřijal novou evidenci a především, co se stalo s dokumenty, které byly v Dubčkově aktovce. Předpokládá se, že obsahovaly inkriminující materiály o agentech KGB, kteří byli zapleteni do záležitostí šedesátého osmého roku. Dokumenty měli být předloženy v Moskvě koncem září.

Ve světle všech těchto rozporů se Dubčkův starší syn spolu s Sociálně demokratickou stranou rozhodl žádat o znovu otevření celého případu. V interview dr. Liboslav Laksa, právník, který zastupoval Dubčkovu nadaci a Sociálně demokratickou stranu v týden trvajícím soudní řízení, řekl, že vyšetřování nechalo "příliš mnoho nezodpovězených otázek" o smrti slavného syna Slovenska.

V Bratislavě, hlavním městě Slovenska, je Dubčkova smrt srovnávána se smrtí Milana Rastislava Štefánika, který zemřel v květnu 1919 při leteckém neštěstí. Štefánik byl jediným zástupcem Slováků ve federálním kabinetu první republiky a ne zcela vysvětlené okolnosti jeho smrti zanechaly v mnoha Slovácích podezření, že byl přímo či nepřímo zavražděn Čechy.

Pavel Dubček žádá o nové vyšetřování otcovy smrti, jak oznámil při oficiálním otevření Dubčkově nadace. Po měsících čekání mu byla vyšetřovateli vrácena otcova aktovka, ve které však řada věcí chybí, včetně dokumentů, které měli být součástí zářijového soudního přeličení s agenty KGB v Moskvě.

Dr. Leksa řekl, že úřední vyšetřování bylo "zcela vykonstruováno". Řekl, že Sociálně demokratická strana má tři možnosti, jak dosáhnout znovuotevření případu. Jeden způsob je, přes Generální prokuraturu, pokud bude poskytnuta nová evidence. Dále by mohla strana použít politický tlak v jedné nebo obou republikách. A nebo může být vznesena námitka proti Rezníkově rozsudku a to by mohlo vést k novému vyšetřování. Sám, nechápe, že v týden trvajícím přeličení nebyli vyslechnuti svědkové, nehovořilo o Rezníkově šoférské minulosti. Proč nebyla uvedena zkušenost Rudolfa Filkuse, bývalého náměstka ministra zahraničí a nynějšího slovenského vyslance v Rakousku, který po zkušenostech z návštěvy severního Slovenska, kdy jeho vůz řídil řidič Rezník a kdy, jak sám řekl "by již nevstoupil do vozu, který řídí pan Rezník".

Protože nikdo ze členů parlamentu nebo vlády nechtěl mít pana Rezníka (36let) jako osobního řidiče, byl od roku 1990 veden jako záložní řidič.

Protože sociální demokraté nezískali ve volbách v červnu nut-

ných pět procent hlasů, ztratil Dubček právo na osobního řidiče. A tak Rezník, projíždějící městskou křižovatkou sto kilometrovou rychlostí, s A. Dubčkem bez bezpečnostních pásů, vedle sebe, se stal známou atrakcí v ulicích Bratislavy několik týdnů před nehodou. Je zajímavé, že Rezník, jako oficiální řidič a "bodyguard" absolvoval trénink, který mu měl umožnit přežít automobilovou havárii. Tento trénink samozřejmě Alexander Dubček neměl.

Rezníkovo jméno je veřejnosti známo ve spojení se ztrátou dokumentů StB ze slovenského vedení v Tisové vile v roce 1991. Dokumenty obsahovaly třiadvacet velkých cenných jmen a detailů o spolupracovnících StB. Agent StB Leonard Cimo, který dokumenty převážel nyní žije v exilu ve Švýcarsku.

Přes nebezpečný způsob jízdy, který byl všeobecně znám, získal Rezník 20 medailí a ocenění ještě za dob komunistického režimu. Během soudu se především hovořilo o jeho dobrém charakteru a byla čtena písemná prohlášení svědků, že v okamžiku nehody, jeho vůz nejel velkou rychlostí. Přitom očití svědkové - tři z nich - řekli, že vůz se řítí 140 kilometrovou rychlostí deštivou nocí.

Pavel, který strávil nejvíce času s otcem mezi dobou nehody a jeho smrtí 7. listopadu, nebyl nikdy povolán jako svědek k soudu. Nikdo z vyšetřovatelů také v prvním měsíci po nehodě se nesnažil A. Dubčka vyslechnout, teprve později, když se jeho zdravotní stav zhoršil, požádali vyšetřovatelé o návštěvu, kterou lékaři již nepovolili.

Je zde příliš mnoho podezřelých okolností. Havarovaný vůz zmizel! Jakohl Dubček dopadnout 16 metrů před vůz, když svědkové dokazují, že seděl v zadu a četl dokumenty, jak bylo jeho zvykem při dlouhých cestách. Jak to, že všechny dveře byly zavřeny a jen přední sklo bylo rozbito? Přitom řidič Rezník nebyl zraněn.

"Dubčkův život neskončil při jednoduché tragické autonehodě" říká dr. Leksa. "Jestliže se Rezník rozhodne, může si svůj trest odpykat v České republice - podle tehdy ještě platného federálního práva - a patrně dostane prezidentskou amnestii ve velmi krátkém čase".

Nikdo neví, co se stalo té noci v září. Ale je jasné, že slovenské úřady by rády nechali celý případ v klidu a to nejen pro klid Slováků, ale i pro budoucí vztahy mezi Slovenskem a Českou republikou.

Jan Sekaj, dlouholetý stoupenec Sociálně demokratické strany a dobrý přítel Alexandra Dubčka je skeptický k myšlence, že by někdo "objednal" Dubčkovu smrt. Ale přiznal, že Dubček byl velmi nepohodlný mnoha lidem a ti patrně nejsou příliš nešťastní proto, co se stalo.

Terry Moran - The European - Červen 1993

Zajímavosti z Austrálie

AUTO-OLYMPIÁDA
NAŠEHO KONTINENTU

Bob Mašin

"Po odstartování vytočím motor na 7.600 otáček za minutu, přehodím na dvojku, trojku a již jsem v polovině startovní roviny. Rychlost vozu je asi 210 km v hodině, ale to jsem již před 'Dělovou zatáčkou' kde se víceméně spoléhám na svůj vlastní instinkt".

Tak začíná vyprávění jednoho z mála automobilových závodníků, kteří mohou tvrdit, že opravdu zvládli závodní dráhu Mt. Panorama ve městě Bathurst. Při každém kole projíždějí řidiči 25 zatáček z nichž některé srazí rychlost vozu na 60 km, ale jsou tu i rovinky na kterých dosahují závodníci rychlosti až 300 km v hodině. Neschází ani příkré stoupání na vrchol hory a pak strmý spád ostrými serpentínami dolů k úpatí kopce. Jedno kolo měří 6 km a 200 metrů.

Řidič závodního vozu končí své vyprávění slovy: "Za dvě minuty a několik vteřin řadím dolů až na jedničku, budík na desce ukazuje 7.500 otáček za minutu, vůz klouže těsně podél hrazení poslední zatáčky a já doufám, že to budu moci zopakovat ještě 161 krát."

K prvním automobilovým závodům v městě Bathurst, které leží 200 km západně od Sydney, došlo již v roce 1911. Dráha byla tenkrát prašná a tehdejší úřady nedovolily dokonce pořadatelům uzavřít silnici - čili závodníci se proplétali v normálním provozu. Od prvního závodu se však mnoho změnilo, nejen v konstrukci vozů a úpravě závodní dráhy, ale i v postavení mezi ostatními společenskými událostmi, které dnešní závod v Bathurst zaujímá. Není proto divu, že pro Australany, kteří milují motorsport, bude první neděle v srpnu skutečným svátkem. Město Bathurst obvykle začíná slavit již týden před závodem. Místní obchody soutěží ve výzdobě výkladních skříní, děti při hodinách kreslení malují náměty ze závodu, včetně portrétů svých vítězných hrdinů a těsně před závodem se v ulicích koná karneval za přítomnosti některých závodníků. Vstupenky na slavnostní ples, při kterém se korunuje Královna závodu, jsou obvykle vyprodány rok dopředu. Ulice jsou přeplněny lidmi již od rána, v místních restauracích a klubech to hučí jako v úle a pro opoždělé návštěvníky, kteří hledají přístřeší, čeká v recepcích hotelů jen pokrčení ramen.

Závod sériových vozů v Bathurst se podstatně liší od Grand Prix, konaného ku příkladu každoročně v Jižní Austrálii. Dalo by se říci, že Bathurst je prestižní záležitostí pro výrobce automobilů celého světa a je proto velkým zklamáním, že evropské vozy, kromě BMW, zaujaly jen bezvýznamná pořadí.

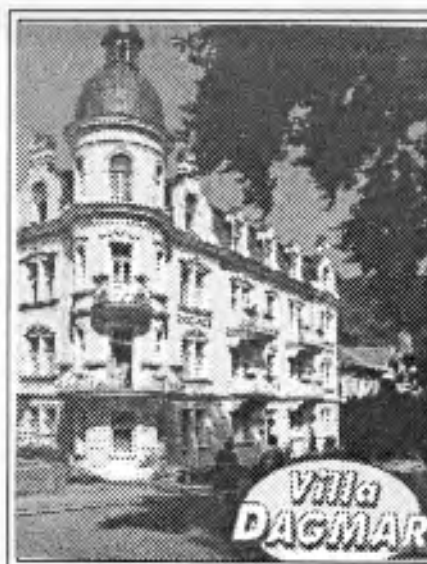
Další zajímavostí je, že pořadatelem závodu není ani benzinová společnost, ani výrobce pneumatik, jak to obvykle bývá, ale pivovar. Závod proto nese jméno Tooheys 1000 a Tooheys je neskrývanou láskou sydneyských milovníků piva.

Nás může těšit, že mezi slavnými jmény jako jsou Allan Moffat a Peter Brock se objevuje jméno českého závodníka Tomáše Mezery, který zvítězil v seriálu evropských závodů v roce 1985, vrátil se domů do Austrálie v roce 1988, aby zvítězil právě v Bathurst Tooheys 1000 s Fordem Sierra. V předminulém závodě Tomáš Mezera dojel jako třetí v pětilitrovém osmiválci do "V" Holden Commodor.

Překvapení letos způsobil australský motocyklový závodník Wayne Gardner, několikanásobný mistr světa, jehož popularita a sláva neznala mezí. Nejslavnější rock and rollové hvězdy jen bledly závidlivě při pohledu na uvítání, jaké připravili fanouškové Wayne Gardnerovi na příklad v Japonsku. Wayne postavil Hondu "na špalky" a přešel na automobily. Jeho rozhodnutí uvítat závodní tým vozu Holden, se kterým bude Gardner letos startovat.

Při loňském závodě v Bathurst došlo k mnohanásobnému vzrušení. I když sobotní rozjíždky dopadly poměrně dobře, byl nedělní závod plný překvapení. Zanedlouho po odstartování se strhl těžký liják se sněhem a po několika haváriích bylo nutné závod přerušit. Když se vozy opět octly na závodní dráze, vůz řízený bývalým mistrem světa Novozélandanem Hulmem, sjel s dráhy a po delším křížování silnice se zastavil v trávě podél trasy. Řidiče stihl během závodu srdeční infarkt, kterému po převozu do nemocnice podlehl. Závod potom pokračoval opět v dešti až do okamžiku, kdy se strhlo krupobíjí, které zavinilo nakupení závodních automobilů během hromadných srážek, zvláště v blízkosti zatáček. Závod bylo nutno ukončit a vyhlásit vítěze, podle počtu získaných bodů. Stal se jím Mark Skaife a Jim Richard, kteří tvořili tým továrny Nissan. Při udělování cen došlo k hlasitému protestu diváků a vítěz - pravděpodobně ještě otřesený po své vlastní havárii - se před televizními kamerami rozkřikl na skandující dav, že jsou všichni dobytek. Později Jim Richard prohlásil, že přestává závodit a že se dá na golf. Vydělá si tak prý více peněz a nebude přitom riskovat život.

Předatelům se nelze proto divit, že by nejraději na loňský závod zapoměli.

Lázně
Luháčovice
vila Dagmar
levné ubytování,
masáže geriatrické
a antistresové,
odtučňovač kůry,
servis a služby v
těsné blízkosti,
výborné podmínky
pro kulturní vyžití
i pro sport.
Další informace:
Marcela a Ivan
(02) 528 9071

THE VELVET STAGE

*O českém divadle, jak je viděl
australský divadelní kritik Paul
McGillick na přelomu 1992-93*

(dokončení)

Také jsem viděl představení v Činoherním klubu. Byla to hra L. Smočka "Podivné odpoledne dr. Zvonka Burkeho". Hlavní roli vytvořil Boleslav Polívka, známý komik, který před několika lety navštívil Adelaidský festival. Jeho kariéra začala společně s Dášou Bláhovou cestováním po Evropě v 70tých letech. Divadlo bylo nacpané a asi 40 dalších lidí stálo vzadu. Nicméně se našlo místo pro potulného kritika. Lidé přišli nejen se podívat na slavnou hru, ale také na Polívku, který herecky neuvěřitelně vyváděl a rozváděl relativně krátkou hru.

Když si divák a herec vypěstují společný jazyk, tak se divák stává účastníkem hry, ne jen pouhým přihlížitelem. Představení není nikdy úplně bez diváka. Ne z potřeby se před někým ukazovat, ale z potřeby s někým sdílet poselství hry.

Nechám na čtenáři, aby rozhodl, jestli je dnešní australské publikum účastníkem či pozorovatelem. Ti co ale měli štěstí a viděli kdysi Performing Groups v Melbourne, budou vědět, jaký je rozdíl mezi skupinou herců, kteří si povídají se svými diváky anebo herci, kteří na ně jen mluví.

Mnohé vzniklo zásluhou tradice, a tradice je v tomto případě soubor a repertoár. Repertoárová divadla byla v Československu silně podporována státem. Ale od roku 1989 se podpory zmenšují. Lístek do divadla stojí asi \$ 1.50 (cizinci ovšem platí ve velkých divadlech mnohem více), takže opravdová zkouška teprve přijde až si divadla budou muset na sebe vydělávat.

Momentálně se stal největším nepřítelem finanční stability divadel v České republice nový daňový systém a nové zdravotní pojištění, které musí zaměstnanci platit předem.

Ale ať už je finanční budoucnost jakákoliv, české divadlo se stalo vysoce vyspělým a noblesním divadlem. Systém stálých souborů a repertoáru dává možnost dlouhodobého vývoje. Představení

mohou být viděna v průběhu několika let a některá se tak stávají pilíři české kultury. Zkrátka - divadlo je stálou a nepostradatelnou částí života společnosti. Pochopitelně, že tento systém může být pro někoho ubíjející, ale o to víc je české divadlo obdivuhodné.

Národní divadlo (velká organizace pod kterou spadají operní, činoherní a baletní soubory) bylo považováno po roce 1989 za poněkud zastaralé, plné herců, kteří měli pohodlně vystaráno do konce života. Vše se však změnilo příchodem nového ředitele Ivana Rajmонта, který přišel z legendárního divadla Na zábradlí. Přivedl nové, mladší talentované herce a sestavil čerstvý program hraný převážně v nádherném Stavovském divadle. (vloni zde byla premiéra Dona Giovanniho a divadlo si i zahrálo ve Formanově Amadeovi). Rajmont také vytvořil nové studio, které je nad kancelářemi a divadelním klubem. Zde jsem viděl skvělou inscenaci Medei (Euripides). Diváci seděli za čtyřmi dřevěnými stěnami, jakoby se divali na býčí arénu.

Hodně exulantů se vrátilo a ti, co měli zakázáno pracovat jako Jan Grossman, Havlův hlavní režisér, jsou opět v divadlech. (poznámka D.B.-bohužel Jan Grossman zemřel v březnu letošního roku).

Na druhé straně takový Jan Schmidt, umělecký šéf divadla Ypsilon, už po třicet let stále přichází s novými nápady, aby divadlo nezestárla. Na mnohém má zásluhu tradice a na mnohém divadelní praxe kterou jsem tu popsal.

Ale možná, že je to také díky těm všem klubům. Občas jsem si myslel, že představení by bylo jen takovým předkrmem k tomu hlavnímu - k pití, kouření a diskuzím. Každé divadlo má klub. Některá divadla je mají ve foyeru jako v Belvoir St. Theatre. Ale mnoho je jich též polosoukromých, vzadu nebo vedle v budově. Jsou to kluby kumštýřů, kde se pravidelně scházejí. Osobně si myslím, že možnost scházet se a "přežvykovat" události je nutnou částí zdravé divadelní kultury.

V Austrálii není mnoho barů jako má Belvoir St. Theatre. Většinou chybí pravá atmosféra. Většina jich zavře, když padá opona a ty podniky, které zůstanou

otevřeny (jako Eusemble v Sydney - jeden z mála dobrých) nejsou jistě otevřeny do ranních hodin jako v Praze. A zcela jistě najednou nevyvezou píano a nezačnou jamovat, tak jak jsem to zažil v Činoherním klubu, když britský dramatik Steve Gooch hrál pro české kolegy poblázněné jazzem.

Pragmatista by asi na to vše řekl: "No, to je moc hezké - nízké mzdy, dotace, žádné únie, licence, regulace budov - to se to mluví." Ano, ale jako kritik, který vidí hodně divadel kolem celé Austrálie, musím bohužel dodat, že australské divadlo je na tom dost špatně a nemá to nic společného s penězi. O tom bych musel napsat další článek, ale pokud budete teď číst alespoň trochu mezi řádky, pochopíte, co mne trápí.

Nemusíte mne ovšem brát vážně. Ale proč se někdo nezajede podívat do Prahy a nepřiveze některý z těch souborů, abychom viděli na vlastní oči o co vlastně jde. Najde se někdo takový?

Paul Gillick je uměleckým kritikem pro The Australian Financial Review, bývalým editorem New Theatre Australia a autorem studie o dramatikovi Jacku Hibbertovi.

IN MEMORIAM

Vzala si život v měsíci červnu 1993
máma, kamarádka, česká výtvarnice,
bývalá členka Divadla Na provázku

ULJANA STUDENÁ

V shonu davů, lidstva vření
náhle cítíš osamění, náhle ptáš se:
Co tu chceš?
Kam se řítíš a kam jdeš?
J. Vrchlický

Linda, Jonáš a všichni,
kteří ji měli rádi
nezapomenou!

DÁŠA TADY I TAM

Představovat čtenářům herečku Dášu Bláhovou by asi bylo zcela zbytečné. Všichni krajané ji znají, ať již z českých filmů, především z půvabného snímku režisérky Věry Chytilové "Hra o jablko", nebo z obrazovky australské televize. V loňském roce uvedla Dáša svoji vlastní inscenaci o životě ruské básničky Mariny Cvetajevové. Tuto inscenaci, kterou Dáša nejen napsala a režisovala, ale v níž vytvořila i hlavní roli, také natočila SBS v pořadu "Master Piece".

Dnes si ale především budeme povídat o Dášině nedávném pobytu v Československu, tedy přesněji řečeno, Dáša přijela do Československa, ale odjížděla již z České republiky.

"Citila jsi nějak sama tu změnu?"

"Určitě! Lidi se změnili. Když jsem přijela byli příjemní a když jsem odjížděla, tak byli mnohem nepříjemnější. Logicky! Uvědomili si, že je konec legrace, že euforie je pryč a že začne skutečná práce. Republika se rozpadla, objevil se nový zdravotnický systém, objevily se nové daně, peněz málo, problémů hodně."

"Myslíš, že po tom všem jsou ještě lidé nadšení demokracií?"

"Jak kdo. Zdá se mi, že oni vlastně demokracii nerozumějí. Asi by to chtělo nějakou výchovu k demokracii."

"Kdybys do toho mohla v České republice mluvit, co bys udělala nejříve?"

"Kdybych opravdu měla tu moc, asi bych jim řekla, ať se poradí s lidmi zkušenými. I když teď už se to občas děje. Ale ty minulé tři roky oni vůbec nechtěli slyšet žádné rady. Znáš to, co vy nám budete povídat a podobně. Přitom by se měli snažit vybírat z Evropy to nejlepší, třeba právě z daňových systémů, nebo zdravotnictví a to napodobovat, nebo upravovat podle svých potřeby. I třeba jak podporovat kumšt."

"Citila jsi ty sama nějakou averzi jako emigrantka?"

"V podstatě ani ne. V kumštu jsem byla velice dobře přijata. Až jsem byla překvapená, že mě tam lidé tak znají a mají rádi. Jsem pro ně asi tak trochu symbol otevřenosti, protože nemám ušpiněné ruce a hlavně protože říkám co si myslím, tady i tam. Nemám zájem to dělat jinak. Ale jednu situaci jsem zažila, kdy mi bylo dáno na vědomí, že jsem jenom emigrantka. Jela jsem taxikem z letiště. A tam je dnes notoricky známo, že taxikáři jsou zloději, dokonce se říká, že jsou to většinou bývalí policajti, estébáci a fizlové. Když jsem jela na letiště, tak mě to stálo 150 korun a pak zpátky po mě chtěl taxikář 300 korun. Řekla jsem, to tedy ne a on na mne začal řvát, že my emigranti si máme zůstat tam, kde jsme a že jemu je šedesát a byl nejdále v Drážďanech. Dožralo mně to a řekla jsem mu: "To seš pěkný srab, protože já jsem se nebála a odešla až na druhý konec světa". Zuřil jako blázen, ale co, je to pravda! Ale jinak jsem neměla problémy. Celkem jsem byla doma za poslední dobu třikrát. Natočila jsem tam 4 filmy a byla jsem hostem karlovarského filmového festivalu. Zdálo se mi teď naposledy jakoby se lidi přece jen trochu změnili, jakoby byli pokornější. Je pravda, že se většinou stýkám s lidmi od kumštu, protože to je "moje parketa". Ale i tak se mi zdáli rozumnější. Asi je to tím, že začínají vidět dál, než na svoje nosy, potkávají se více s lidmi z venku a tak jsou nejen pokornější, ale, a to je důležité, taky tolerantnější."

"A co lidé z jiných oborů, či jiných věkových kategorií. Jaká je třeba generace tvých rodičů?"

"Podívej, generace mých rodičů je v důchodu. Tahle generace to vlastně všechno odnesla. Narodili se před válkou, mládí prožili ve válce, pak přišel komunismus, teď už je sice po něm, ale oni jsou v důchodu, nic nemají a všechno to pro ně vypadá horší než to bylo. Oni jsou smutní a taky, samozřejmě, v zajetí svého myšlení a svého hodnotového systému. A to už se u většiny z nich nedá změnit. Ono je hrozně těžké změnit systém hodnot už i u mé generace, i když ta ještě má schopnost začít se dívat kolem sebe, změnit své názory a adaptovat se. Ale mládí lidé, ti vypadají dobře, jsou velice draví, chtějí se učit, jsou ctižádostiví."

"S tím souhlasím. Vůbec se domnívám, že tahle změna je především pro mladou generaci. Jsem natolik skeptik, že si myslím, že naše generace ještě musí vymřít a že teprve generace našich dětí bude schopná žít v normální demokratické společnosti. Možná, že to bude až generace našich vnuků. Ale vraťme se k umění. Pomohla mu tahle změna nebo nepomohla? Vždyť se říká, že umělec musí být chudý, hladový a utiskovaný, aby byl tvořivý. Teď jsou svobodní. Projevuje se to tím, že dělají lepší věci?"

"Jeden čas se říkalo, že tohle je konec českého divadla, protože už nemají "mezi řádkama" o čem mluvit, proti čemu protestovat. Není to pravda. Život je mnohem složitější a už teď po těch několika málo letech se zase začíná objevovat ta potřeba proti něčemu protestovat, o něčem mluvit, na něco reagovat. Tohle má český divadlo v sobě, je to v těch kamenech, v těch kostech a duších, a funguje to! Myslím, že dělají vynikající divadlo, že jsou pořád na světové úrovni. To víš, je to jako se vším, některá divadla zanikají, jiná vznikají. Tak třeba divadlo Na zábradlí je v hluboké krizi, odešla skupina herců, nějak se

tam nepohodli a tak vlastně Havlovo divadlo, které tu revoluci začalo na ni teď doplácí. Ale tak to bývá, že občas revoluční vůdce je ten, kdo musí odejít, podívej se na Gorbačova."

"Jsi odborník na české divadlo, co bys doporučila krajanům, kteří tam pojedou. Co by si neměli nechat ujit?"

Byla jsem se podívat v Národním divadle na "Prodané nevěstě", já, starý avangardista, režíroval ji pan Šmok, jinak vynikající choreograf, a bylo to báječné. Bez obvyklých národních kostýmů, moderní, živé divadlo. Moc se mi to líbilo i když se samozřejmě objevily kritiky, že pan Šmok pošlapal národní tradici a podobně. Ale není to pravda, byla to živá inscenace. Stejně tak bezvadná je teď činohra Národního divadla i když hodně lidí odešlo a mnoho nových přišlo. Činohra teď hraje ve Stavovském divadle, které je skutečně pohádkové. Skvěle opravené a zrestaurované. Mají tam třeba nový divadelní klub, kde jsem viděla Médeu a opět perfektní. A samozřejmě nesmím zapomenout na Dona Giovanniho, to je opravdu světová produkce. Prostě na doporučení je toho hodně."

"Vratme se k tobě. Co jsi tam dělala ty?"

Vlastně jsem tam jela točit Čechovova "Racka". Režiroval ho můj letitý kamarád Vláda Drha, se kterým už jsem natočila 5 dalších filmů. Nabídl mi roli Arkadiny, mého milence hrál Jaromír Hanzlik, (pro zasvěcené malý drb: rozešli se s Janičkou Brejchovou.) Byla to bezvadná práce, vznikl dva a půl hodinový film a je to vlastně poprvé, kdy byl Čechov natočen na film. Obvykle to byly jen televizní inscenace převážně z ruské, nebo anglické produkce. Doufám, že to koupí SBS. Pak jsem točila španělsko-anglicko-český koprodukční film. Science-fiction a já jsem hrála královnu kmene, který vraždí chlapy, feministky by si přišly na své. Nakonec mě ale zabijí. Patří mi to. No a pak jsem dostala další nabídku od české televize. Režiser Karel Smyček (SBS uvedla jeho film "Housata") točil film o francouzské revoluci. Líbilo se mi, že to byl trochu jiný pohled, tak trochu "francouzská revoluce po česku", o tom, jak se zneužívají lidé, jak je vlastně moc a touha po ní přítomna i v těch nejlepších myšlenkách i snahách."

"A co Austrálie, co chystáš tady"

"Slibila jsem české televizi jednu australskou hru a tak ji teď musím přeložit. Mimo jiné jsem jim také nabídla "Marinu", ale představovala bych si to jako třídilný seriál. Myslím, že je to perfektní "evropské" téma. Bylo by to asi ve francouzsko-německo-ruské koprodukcí, protože se to odehrává mimo jiné v Berlíně a v Paříži. Jinak se mi zdá, že v Austrálii je v hereckých a vůbec uměleckých kruzích ticho po pěšině. Krize je cítit všude. Abychom tedy něco dělali, zakládáme "Czech-Australian Cultural Alliance". Chceme, aby to byla profesionální instituce, která by fungovala jako "kulturní attache" pro českou i australskou stranu. Patronem je první česká velvyslankyně v Austrálii dr. J. Moserová-Davidová, která ale koncem srpna odjíždí do Prahy. Rádi bychom se s ní rozloučili na slavnostním večeru v Sokole a na tomto večeru bychom také chtěli celé krajské veřejnosti představit naši Alianci."

V příštím čísle AL přineseme přesně datum, kdy se večer uskuteční.

Pokud má někdo zájem se o Alianci něco podrobnějšího dozvědět, může zavolat na mé soukromé číslo (02 - 698 2455) a já si s ním moc ráda pohovořím, protože každá pomocná ruka i hlava bude moc a moc zapotřebí a my ji vděčně přijmeme."

Myslím, že třeba bývalí členové SVU by v tomhle mohli hodně pomoci, protože mají za sebou dlouhou řadu let zkušeností. Dášo, děkuji ti za povídání a doufám, že se brzo sejeme znovu a budeme moci o Czech-Australian Alliance hovořit mnohem konkrétněji."

Jana Háberová

POZVÁNÍ

v pondělí 19. července 1993
v 19.00 se koná

v **SOKOLE**

16 Grattan Cerscent, French Forest
ustanovující schůze

**České obchodní komory
v Austrálii**

za účasti:

velvyslankyně České republiky

dr. J. David-Moserové

generálního konsula

ing. J. Sládka

komerčního vice-konzula

ing. D. Tomčíka

a zástupce České obchodní komory v
Adelaide ing. K. Skopala

Srdečně zveme všechny krajany, kteří
mají o práci Obchodní komory zájem.

Vstupné i s večeří : \$20.-

Prosíme, abyste potvrdili svoji
přítomnost na tel: (02) 636 1873

Opravy karoserie, nový lak, vnější i
vnitřní úpravy, odstranění rezu,
všechny modely a druhy aut,

NEW AGAIN

PTY LTD

BODY REPAIRS

7 B PERAK ST. MONA VALE
tel. : 99 2595

"THE SEWING MACHINE MAN"

opravy a prodej nových i starších
šicích strojů a "overlokery",
domácích i průmyslových

Naše firma poskytuje servis pro
západní Sydney od Parramatty po
Mount Victoria v Blue Mountains

JIRÍ ŠVEHLA

23 Bunbinla Ave

Mount Riverview 2774

tel : (047) 39 14 70

KAM ZA KULTUROU

SOKOL SYDNEY

Grattan Crescent, French Forest 2086

vás zve na

MAŠKARNÍ PLES

"SOKOLSKÉ ŠIBŘINKY"

(ráz BUJNÁ FANTAZIE)

který se koná

v sobotu 24. července 1993

ve 20,00

Bohatá tombola.

Soutěž o nejúspěšnější masku.

K tanci a poslechu hraje

kapela Vojty Ciny

Večeře se podává v jidelně už od 19,30

Bohatý výběr českých fidel, Prazdroj a další příjemná překvapení.

Vstupné : \$ 6.- penzisté \$ 3.-

Vstupenky si můžete zajistit :

529 8457 - 99 2260

Přejeme vám dobrou zábavu!

Upozorňujeme že:
v sobotu 28. srpna 1993 připravujeme
"Velké vepřové hody"

COUNTRY CLUB

30 Devoshire Road, Kemps Creek,

vás zve

v sobotu 10. července

na

"Taneční zábavu"

v jejímž průběhu bychom rádi oslavili

všchny "kulaté" narozeniny, takže

pokud se v letošním roce stáváte

50tníky, 60tníky, 70tníky či dokonce

80tníky

a máte-li o podobnou oslavu zájem

spojte se s Jaromírem Rutarem

tel: 610 3267

Vstupné \$6.- \$4.-

Hraje Eucalyptus

v sobotu 10. července

"Rodinné odpoledne"

K tanci i poslechu

hraje Klubovní kapela.

Vstup volný.

PŘÍJEMNOU ZÁBAVU

Všem členům připomínáme, že je čas

zaplatit členské příspěvky na rok

1993-94

Divadlo

University of Western Sydney

Nepean

uvádí

od 28. 7. do 7. 8. 93

od úterý do soboty vždy ve 20, 00

divadlení hru

Frederika Garcii Lorcy

KRVAVÁ SVATBA

v režii Margaret Davis

Vstupné : \$ 12.-

Informace : (047) 36 0409

Jillian Pateman

Z tajů krás české řeči

Jak se rychle zbavit australských a vůbec cizojazyčných milenek a milenců, partnerů a "defektů"? Požádat je o požití komářího sádla a zadruhé nařídít jim opakovat pětikrát s bradou k severu obrácenou: zvrznout, vhrnout, vrhnout, zvrhnout, shrnout, vstrčit, vstříc, srstka, zrzka, zhluchnout, krtčina, vzkršit, vrhcáb, zvrtnout. Rozluka pak následuje v cukru letu, či spíše jak bys met. Pozor, ne snad jak by smet? Tak či tak?

K té české souhláskovosti slyšíte toto. Hodili mně jednou přes stůl jako mladému studentíkovi v jihozápadní Francii (ano, za vinobraní) jak je to prý s tím hromaděním českých souhlásek. Doprovázeno to bylo poznámkou o nelibozvučnosti a pět párů francouzských očí (a jeden pár holandských, ale ten mě neleká, té flámštiny!) počalo hltat mé tehdy ještě obstojné rty. Půltřeti sklenky jihogalského moku je odemknulo: "Vyvalily se vlny zdola, roztáhly se v širááá kola a nedaleko podle skal mně básník Erben zatleskal." Možná bylo nahlédnout i do Nezvala. Nu? ONO - MA - TO - POJE. VÁS NE, MEČIARE?

Šest páru očí zasvitilo nečekanou a Karlem Jaromírem navozenou slasti a dál už se neptalo. Ten pár holandský i patřičně zjihnul. Bylo to nerepresentativní a byla to lež a omluvou bylo, že z leckterého mladistvého kosmopolity se zpod Pyrenejí ozve patriot. Ano, ještě dnes v Jižním Pacifiku cítím, jak se mi tam hrud dmula, řekl by tasmanický Plavec. Však šlo o NAŠI řeč.

Třeba-li dalších připomenutí? Dovede ta čeština to i ono, ale toho onoho je tam poskrovnu, však víme. Zhrzení však nebudme, i když se vlny neroztahují vždy v širá, dobře znějící kola - je tu arabština, berlínština, švýצר-dyč a ta oblučná flámština.

Co do toho smetení - jak bys met-la ty? Či rozvod na to tata (v Bubenči na ta tata), raz dva, ajncvaj, co by dup? (na Kolínsku, ne kol Ostravy). Nyní, čtenáři vážně. Jak bys met? Jak by smet? Zde se, jazykoví fundamentalisté, neozýváte? Hrdla ztvrdla?

B.Š.

SMĚŠNÉ DIVADLO

bude vystupovat :

ADELAIDE

ve čtvrtek 13.10.93 ve 20,00
v Československém klubu

Předprodej vstupenek:

Z. Jiránek: A.H. 263 8218

Československý klub: 346 4182

MELBOURNE

v sobotu 16. 10. 93 ve 20,00

v Phoenix Theatre

Elwood School

Předprodej vstupenek:

BOHEMIA TRAVEL

J. Sedláček: B.H. 510 2427

SYDNEY

v sobotu 23. 10. 93 ve 20,00

v Sokolském národním domě

Předprodej vstupenek:

J. Zahradka: A.H. 528 7928

a při akcích v Sokole.

v neděli 24. 10. 93 v 16,00

v Country Clubu

Předprodej vstupenek:

J.Rutar : 610 32 67 a

při společenských akcích v klubu.

Vstupné : \$30,- a \$ 26,-

Penzisté : \$ 16,-

BRISBANE

v sobotu 30. 10. 93 v 19, 00

v ČS Klubu

Vstupné : \$ 26,-

Penzisté : \$ 16,-

Směšné divadlo Lučka Soboty**L.Sobota, A. Vlasáková a J. Wimmer do Austrálie**

Jedním z nevyhnutelných důsledků exilu a emigrace je skutečnost, že po několika letech života venku se začínou v kultuře objevovat jména, která člověku nic neříkají. Pro tzv. pouťorovou vlnu jména jako Suchý a Šlitr znamenali velice málo, právě tak jako pro tzv. posrpnové bylo mnoho jmen, které před listopadem 89 byli jen jmény. Pravda, občas někdo dostal rozhlasovou nahrávku, nebo i videokazetu, bylo ale velice těžké si udělat skutečně věrnou představu o kulturní scéně. Od té doby mnozí z nás se vypravili do míst narození a v divadlech a televizi se seznámili s mnoha již "zabydleně" populárními a právě začínajícími umělci, o jejich existenci jsme věděli velmi málo, či vůbec nic.

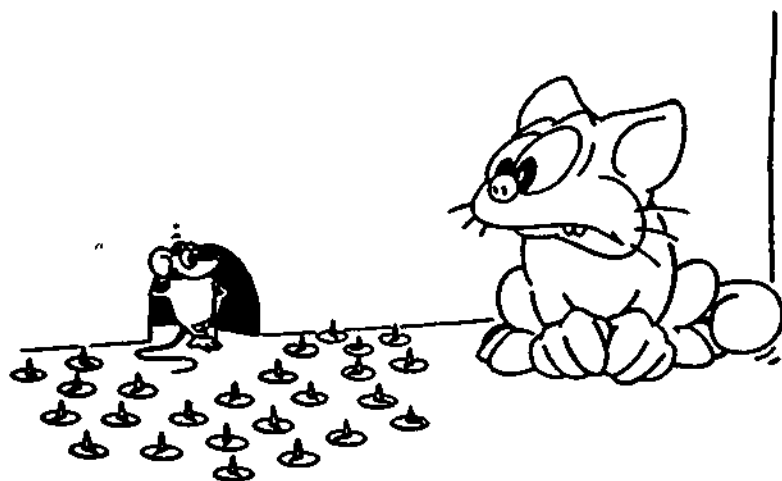
Navíc od převratu jsme měli možnost - díky přičinění hrstky lidí - shlédnout i zde v Austrálii již řadu českých divadelních umělců a interpretů. Do Austrálie zavítal J. Suchý a J. Molavcová, Ivo Jahelka, J. Bohdalová, Greenhorni a nyní je ohlášén zájezd L. Soboty, jeho manželky A. Vlasákové a J. Wimmera.

Jiří Wimmer, který jako Luďek Soboty je absolventem divadelní fakulty AMU, začal svoji hereckou kariéru v Ostravě. Po návratu do Prahy vystupoval s řadou skupin a jednotlivými umělci a mezi jeho současné angažmá patří i účinkování a Adrienou Vlasákovou a Luďkem Sobotou ve hře "Muž v dívčí škole".

Luďek Soboty, Wimmerův generační druh patří k nejpůvodnějším komikům na současné české divadelní scéně. Svoji popularitu si vydobyl, mimo jiné, i na scéně Semaforu s M. Šimkem a vedle divadelních a televizních vystoupení má za sebou i řadu úspěšných filmových rolí (m.j. "Jáchyme, hoď to do stroje", "Zítřka to roztočíme, drahoušku", "Já to tedy беру, šéfe..." atd.).

V úvodu jsem se zmínil, že někteří z nás měli možnost jen něco málo vědět o tvorbě lidí doma, u "Protinožců". Na videokazetě, kterou mi někdy v polovině osmdesátých let poslal přítel z Prahy, byl i televizní přenos představení M. Šimka a L. Soboty. Jen z něj se tedy mohu dohadovat, že Sobotův humor patří do kategorie, kterou snad nejlépe bude ilustrovat věta z onoho televizního pořadu: "To je tak chytrý, že tomu ani nerozumím". Nebývá mi, než se těšit na víc.

-neb-

Nad dopisy čtenářů

Mlčení slušných lidí

Milá paní redaktorko!

Zůstali bychom dlužníky historické pravdě, kdyby článek Zdenka Otruby O antislovakismu (v min. číslo AL) se obešel bez reakce.

Na území bývalého Československa, z národních bratrů se dnes stali státní sousedé. Je teď novou zeměpisnou skutečností, že ze všech hranic Českého státu je právě slovenská hranice tou nejkratší. Nová politická realita nežádoucího pohybu obyvatelstva z nejroztříštěnějších koutů Balkánu a z některých částí Východní Evropy z ní pak také nevyhnutelně udělala českou hranici nejstřeženější.

Problém vztahů mezi novými sousedy nejlépe vystihuje anglické přísloví "It takes two to tango". Češi se dopustili vůči Slovákům mnoha chyb a omylů, byť i jejich pohnutky byly většinou dobře míněné. Ať už to bylo rozsáhlé budování slovenského školství a administrativy v letech dvacátých, nebo později bláhový pokus o "výchovu" Slováků k tak zvané československé státnosti, či konečně mnohamilionové poválečné investice průmyslové a komunikační. Říká se, že štědrost mezi bratry se často nevyplácí, což jsme nakonec poznali na vlastní kůži.

Tohle všechno můžeme přiznat, ale dějiny nikdy nemohou českou stranu vinit z rozbití republiky. Česká politická opozice proti Klausovi se takových pomluv chytá jako stěbla, protože nic podstatnějšího si proti němu nemůže vymyslet. Pan Otruba píše: "Politikům, kteří pro své momentální zisky rozdmýchávají mezi námi nenávist, bychom neměli naletět." Sám však naletěl na směšnou mucholapku slovenské propagandy, že to byl právě lstivý Klaus, který vlákal čestného Mečiára do slepé uličky slovenské samostatnosti, kterou oni si takhle nepředstavovali! O pohádce se raději rozšiřovat nebudu. Přepisování dějepisu - to nechme levicovým expertům s dlouholetou přepisovací praxí.

Naši státní vlajku Slováci nenáviděli, ztratili, s gusem pošlapali a poplivali - a teď za ni od nás uražené vymáhají mnohamilionové odškodné!! Taková absurdnost nás ani nepřekvapí ani netrápí. Uraží nás však a naplňuje smutkem, jak k tomu sprostáctví hrobové mlčí ta drtivá většina slušných lidí slovenského národa. Toto slovenské "mlčení slušných lidí" je nejpálčivějším kamenem úrazu při pokusech o budování nových česko-slovenských vztahů.

Pan Otruba by se také mohl na vlastní uši přesvědčit přímo z přímého přenosu slovenských rozhlasových zpráv z Bratislavy, že to je právě slovenská strana, která při vyjednávání obviňuje Čechy ze stálých pokusů "starého bratříčkování", kdežto Slováci vyžadují a trvají na důsledně korektních a nekompromisně důstojných pravidlech mezinárodního diplomatického jednáního protokolu. Antislovakismus? Asi sotva.

Vyžadují-li však Slováci od nás atmosféru naprosto důstojné diplomatické integrity, musí si ji nejprve zasloužit adoptací diplomatické slušnosti. Je hořko-sladkou ironií osudu, že se jich teď zastává právě rodák z Podkarpatské Rusi.

Jaromír Svoboda
Kingsford, NSW

Vážená redakce,

v příloze zasílám předplatné na příštího půl roku. Nevím dobře proč - síla zvyku! Upadáte téměř ve všech směrech hlavně informativně, ve snaze sloužit těm, kteří dnes vládnou zbytkem toho co byla kdysi naše vlast. Je snad záhodno si připomenout, že ten kdo obcuje se zločinci, stává se jedním z nich. Váš nekritický postoj vůči tamnější vládě neschopnost rozboru informací z ČR nepomáhá ani nám zde, ani krajanům doma.

Klasický příklad je v předposledním vydání A.L. č. 20 pod titulem "Základní informace o České republice", které způsobily smích a protest mezi emigranty z bývalého ČSR v celém světě. Mimo jiné - tvrzení že Morava reprezentuje 13.2% obyvatelstva a Slezsko 0.4% je něco, co je pod úroveň veškeré kritiky. Zřejmé Vás nezajímá, neb neví-

te o skutečnosti, že komunisté administrativně připojili více jako jednu třetinu Moravy k Čechách a prohlásili tuto za "východočeskou oblast".

President Václav "spravedlivý" Havel zatím neuznal za vhodné tuto záležitost uvést na správnou kolej.

K tomu se druží tzv. "Úvod k ústavě". K tomu je třeba opravdu hroší kůži.

S krajaňským pozdravem
L. Grezl
Redhead NSW

P.S. Číselně Morava podle původních hranic reprezentuje obyvatelstvo 28,4% (včetně Slezska) a územně 32% ČR.

K výše uvedenému dopisu bych dodala jen pár maličkostí:

1) O úrovni časopisu samozřejmě může mít každý jiné představy.

2) Informace, které jsme otiskli ve 20. čísle jsou převzaty z "Bulletinu pro krajaňy", který vydalo v lednu letošního roku Středisko nevládních styků ministerstva zahraničních věcí České republiky. Jsou to tedy absolutně oficiální informace, které jdou do celého světa. Má-li pan Grezl nějaké jiné, ověřené a potvrzené odborníky, ráda je otisknu.

3) Protože mám celou rodinu na Moravě, kontaktovala jsem je a ptala se, jak oni doma cítí moravský problém. Přesná citace odpovědi: "Pár bláznů chce mít dobré koryto a tak si vymysleli moravský problém, kdyby raději dělali něco užitečného".

4) Já sama jsem prožila dětství v Náchodě a to byl vždycky Východočeský kraj. Dokonce i za první republiky náhodně fotbalisté, kde hrál můj tatínek, patřili do Východočeské župy kopané. Zdá se mi, že Náchod přece jen není a nikdy nebyl na Moravě. Pokud vím, tak ke změnám hranic došlo jen na jihozápadní Moravě.

A na závěr bych ráda podotkla, že skutečně "neobcují se zločinci" a skutečně nemám "hroší kůži" i když se mi někdy zdá, že by to nebylo tak špatné ji mít.

Jana Háberová

Vážená paní šéfredaktorko,

Byl jsem pověřen několika spolutrpiteli napsat Vám s prosbou, abyste laskavě zveřejnila alespoň pár přípojených slok na oslavu našeho společného přítelička, ctihodného pana Šotka. Jeho zjevování zapřičiňuje bezesné noci. Však zdá se, že Vy ho máte v moci. A my zde, jeho soci, těšíme se, že podniknete "kroci".

Bylžilkdyš Šotek v městě Wentworthvillu, a projevoval neobvyklou sílu.

Přetvářel slůvka, robil výpustečky, z měkkého tvořil tvrdé a stražil zloajné nám léčky.

Kde něžné tkvělo zálesi
on přál si nechat vyrůst pralesy.
Rozdával žduchy a vůbec neznal šmajchl.
Z Reichové Jany zkonstruoval Reichl.

Pak také pustil veletěžkou bombu,
a z plomby vytvořil si "blombu".
Troubíme na poplach. Teď honbu!
Vžeríme ho, mrchu, v temnou katakombu!

Toto prořek
Šindler Bořek

Je to mrcha, tedy ten Šotek. Všem spolutrpitelům se omlouvám. Byl by ovšem zázrak, kdyby se místo spolutrpitelů objevil jeden, jediný, trpělivý korektor a se Šotkem zatočil. Ale to je jen mé zbožné přání.

Jana Háberová

Zverme vás na nezapomenutelnou dovolenou

Magnetic ISLAND

Ostrov věčného léta, romantických zálivů, zlatých pláží a kokosových palm. Je 8 kilometrů od Townsville v severním Queenslandu. má rozlohu 52 km² a je z větší části národním parkem. Ostrov má všechny služby města, obchody, 15 výborných restaurací, 4 turistické resorty, golf, tenis, plachetnice, procházky panenskou přírodou národního parku.

Zábava pro dospělé i pro děti a celoroční koupání!

Moderní, kompletně vybavené dvoupokojové a jednopokojové byty na pláži Nelly Bay s panoramatickým výhledem na moře. Na požádání zašleme fotografie a reklamní letáky s dalšími informacemi.

Navštivte nás na Rose Bay a my vám promítáme video.

Týdenní pronájem od \$ 260.-

Informace:

Beachside Palms Holiday Units

Frank Baychek

7 Wilberforce Ave, Rose Bay, NSW 2029

telefon: (02) 371 9164

Miloš Trnka a syn,

registrovaní instalatéři a plynáři
nabízejí

opravy stávajícího vodovodního,
nebo plynového vedení, instalaci vedení
nového, mechanické čištění odpadního
vedení a další služby

Informace:

tel. (03) 548 1210

Mobile phone: (018) 992 996

LOVECKÁ SEZÓNA.

Jan Plavec

Podzim nám tu tedy končí. Sady ztratily barevné listy - jablka jsou sklizena, brambory vykopané, chmel otrhán, dobytek byl sehnán z vyšších poloh do údolí řeky Huon, kterou teď halí ranní mlhy. Kachny zdárně vysezené a odchované jsou v neklidu a mají k tomu dobrý důvod. Z močálů delty zazněly vystřelové brokovnic - Tasmánčani se připravují na zimu. Zásobují se špajsky a mrazáky: Bude kachna na smetaně, nasolený muttonbird, uzený losos, langusty s majonézou, zaječí pirožky, klokaní karbanátky... I já pilně využívám této krátké mezisezóny. Toto je čas, kdy získávám nejlepší trofeje. Rosa téměř celý den sedí na střeše - nedá se již natírat, vítr žene déšť šikmo na koloniální okna - konec kytování, okapy jsou vyčištěné od listů z břez a javorů - klempíři doletovali, domácí kutilové dokutili, vnější práce skončily. A jako každý rok, tak i letos jde zbytek materiálu i nářadí s velkorysým australským gestem na smetiště. Lovím co mohu: Odřezky překližek, kusy sádrových desek, vybouraná okna, prokopnuté dveře, nedostatečně využitý smírkový papír, ztvrdlé štětky, plechovky se zbytky laku, tuby s nepoužitým kytem, přeražené násady kladiv, polámané žebříky, dřevěné plachty, přetržené měřicí pásky, rezavé pily, stržené šrouby, ohnuté hřebíky... úplný ráj pro oči vlastního železářství.

Také slízím. Spíše ale smutkem z plýtvání a soucitem s matkou Zemí, která to má vše pohltit a ztrávit. Chudáci její děti - vždyť se otrávil!

Zachraňuji co se dá. A protože moje venkovní sklady a garáž jsou již plné, "prozatímně" vše odkládám na verandu kolem domu. Letošní úlovek je bohatý - nedá se tam již téměř projít. Jsem rád, že je to vše kryté živým plotem

a tak lidé vidí jen veselou střechu a milá podkrovní okénka. Nikoho teď k nám nezvu. Mohli by si to plést s nepořádkem, ba snad i se svinčikem. Moje pověst by tak utrpěla a děti by se možná i styděly. Takto si nejsou ničeho vědomy a jejich přátelé to zřejmě berou jako výraz etnické identity otce - podivína. Než se mi to ale vymkne z ruky, dám vše do pořádku. Rozřídím a uskladním to. Jednoho dne se snad také dostanu k údržbě domu a pak se mi to všechno bude hodit.

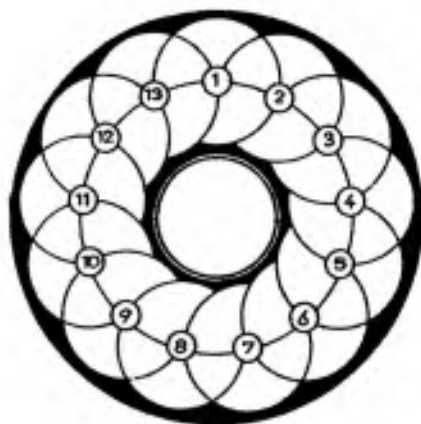
Sedím tedy večer v bezpečí obloženého domu a dělám si pláněk na nové kůlny pro letošní kořist. Tu na verandě slyším krátký klapot jehel přerušovaný vyjeknutím, zvukem kutálejících se plechovek a pak všeobecným rachotem stavebního materiálu v pohybu. Otevřel jsem dveře. O ně opřené štafle se mi zaklesly zlomenou příčkou kolem krku. V oblaku prachu, částečně zabalená do zažloutlé tapety tam uprostřed kruté širokého sortimentu stála na Franklin nezvykle elegantně oblečená dáma - maminka kamarádky mé dcery. "Promiňte", usmála se omluvně oprašťující si cement z tmavé sukně "já jdu z rodičovského sdružení". "To je v pořádku" zavěsil jsem štafle na elektrické hodiny. "Čím mohu složit?" (Na to, že se nacházíme v hluboké recesi se oba chováme velice civilizovaně). Opatrně se natáhla přes krabici zbytků okenních tabulek a podává mi pečlivě vyžehlenou noční košili. "Zapomněla si ji doma! A připomenete, prosím vás Cynthii ať si přes noc nezapomene složit šaty." Starostlivá maminka!! Tak to je můj konec! Teď se to rozkríkne po vesnici a mám šmytec. Stanu se obětí nepochopení jako ten vychrtlý "Lovec tygrů" co ve dvoře sbíral špačky pod chodníkem a z jejich tabáku si pak roloval nové cigarety. (On vlastně recykloval koncentrovaný nikotin - byl to první ochranář! A čeho se dočkal? Zemřel nedoceněn. Zahynul na souchotě! Co kdyby věděli, že já v kuchyni suším použité čajsáčky!!)

Podržela se sloupku verandy a odtrhla lodičku z kalužiny rozlitého lepidla na dlaždičky. Ukázala na ten chaos kolem sebe hlavou a s uznáním podotkla: "Renovujete? Renovujete?" "A... a... ano" Chytnul jsem se sesouvající se zpuchřelé rolety. "Trochu renovuju...to

víte, práce jak na baráku - nikdy to nekončí". "Rozumím velice dobře. Můj manžel zrovna dorazil prádelnu". Postoupil jsem před rozeschlé necky, abych je pro jistotu zakryl. "Z jara se pouští do latriny, chce do ní zavěsit dveře - zatím tam máme jen pytel. Tak dobrou noc!"

"Dobrou!" Dobře to dopadlo. A nemusím tedy nic nikam stěhovat. Jak to tak vypadá, on zřejmě obyčejný bordel je k nerozeznání od renovování! A to je dnes v módě. Jen co se oteplí, katalogy z "Hardware" se zase rozjedou.

Zkusím do příští zimy rozšířit verandu.

ORNAMENTOVKA

„Někteří lidé mluví...“ (dokončení v tajence, která je umístěna ve středním kruhu).

Slabiková postupovka: 1—2. Násadec. — 2—3. Dopravní jednoplošník. — 3—4. Prudce vytáhnout. — 4—5. Nabubřelá řeč. — 5—6. Kopytnatci. — 6—7. Město ve starověké Asýrii. — 7—8. Velmi. — 8—9. Litá přes cedník. — 9—10. Střely. — 10—11. Ustavičná. — 11—12. Namáčení surových kůže (mn. č.). — 12—13. Mrzout (expresivně). — 13—1. Lakomá.

Do středu: 1—2. Ovocná zahrada. — 2—3. Kujný nerost. — 3—4. Vzorac oxidu křemnatého. — 4—5. Eden. — 5—6. Leník. — 6—7. Slovenský zápor. — 7—8. Pres. — 8—9. Půda. — 9—10. Hotelový poslíček. — 10—11. Zvýšený tón „d“. — 11—12. Škodlivý motýlek. — 12—13. Vídina. — 13—1. Mladé kočky.

Pomůcka: 12—13. Kysela.

HUMOR

Umřel jeden z předních funkcionářů KSČ. Samozřejmě přišel do pekla. Čert, který ho přijal, se ho ptá: "A do kterého pekla chceš? Do kapitalistického nebo do socialistického?" Funkcionář se diví "Já jsem nikdy na Západě nebyl, jen v Polsku a v NDR. Porad mi, jaký je v tom rozdíl?" - Čert: "V socialistickém tě položí na velkou desku pobitou hřebíkama, stejnou deskou tě přikryjí, a pak po tobě začnou čerti skákat. V kapitalistickém si lehneš na stejnou desku, přikryjí tě tou samou, a zas po tobě budou čerti skákat." - "No, ale to není žádný rozdíl, když je to v obou peklech stejné!" - "Rozdíl v tom je. V socialistickém pekle jednou nejsou desky, podruhé hřebíky, a potřetí jsou čerti tak zlití, že se nemohou postavit na nohy..."

Za své éry při pracovní dovolené, nebo jak se tomu dříve říkalo, stál Brežněv na petřínské rozhledně v Praze. Dívá se po širém okolí, a brumlá si: "Jaká je krásná, ta naše ruská země". V tom k němu přistoupí starší paní a upozorňuje ho: "Ale panáčku, tohle není ruská země." Brežněv se na ni otočí a zahudruje: "Bud potichu, ženská, ty jsi se za svobodna také jmenovala jinak".

Potkali se dva kamarádi a svorně nadávali na politickou situaci. Jeden nakonec smutně vzdychne, a povídá: "Jak na to tak koukám, ještě dva roky a máme zase komunismus." Druhý se zasměje: "Mé nevystrašiš. Já mám rakovinu".

U lékaře.

"Pane Macháček, je mi líto, ale vy vypadáte hůř než před třemi dny. Doufám, že jste mne poslechl a koufíte ne víc než tři cigarety denně?"

"Ano, pane doktore. Poslechl, ale jako nekuřákovi mi to nedělá moc dobře."

"Copak nechápete, že se tím pitím pomalu zabijíte?" domlouvá lékař alkoholikovi. - "Ale pane doktore, já nemám naspěch".

SATURNIN

Zdeněk Jirotka

Přitom pravil, že kupovat v červenci škrabošku Mikuláše je jedna z nejtěžších prací, které kdy vykonal. Pohladil zálibně bílé fousy, přilepené k rumělkové tváři dobrého světce, a na škrabošce čerta urovnal vyplazený jazyk z červeného plyše. Prosil mne, abych si pro případ, že by se nevrátil, pamatoval, že zemřel v mých službách. Zadal, abych se v tom případě poohlédl po nějakém hezkém děvčeti, které by si asi tak mohl vzít, a postaral se o ně jako o mou vdovu. Byl jsem tím vším trochu zmaten a díval jsem se za Saturninem s celou řadou nevyslovených otázek na rtech. Nač koupil, pro všechno na světě, ty škrabošky? Co to povídal o tom děvčeti? Nedovedl jsem si představit, co se bude dít, a přiznávám se, že jsem byl vzrušen. Očekával jsem, že se z kabiny ozve buď zděšené tetino zaječení nebo prudká hádka. Nestalo se nic takového, a ručička mých hodinek ukazovala, že uplynulo již šest minut od chvíle, kdy Saturnin vstoupil do kabiny, třímaje v každé ruce jednu škrabošku.

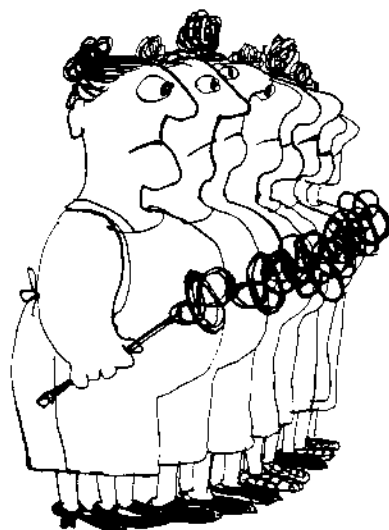
Nestál soumrak, ačkoliv vysoko na nebi ve sférickém prachu bylo ještě plno slunečního světla. Zvrátil jsem se v lehátku nazad a pocítil jsem podivné uvolnění, jako by se mne celá ta záležitost netýkala. Na nábreží se rozsvítily lampy a já jsem měl pocit diváka ve chvíli, kdy se rozzářil jevištní rampa a opona jde pomalu vzhůru. V té podivné směsi dohasínajícího dne a rozžatých obloukových lamp připadalo mi všechno kolem jako kulisa, ploché a neskutečné, ale krásnější než jindy.

Bílé dveře kabiny, ozářené šikmými paprsky elektrického světla, přitahovaly mé zraky a dávaly mi tušit, že budou ústředním bodem scény, která nadcházela. Vtom jimi vstoupil první herec. Byl to hezký světlovlasý muž, držící v rukou škrabošky čerta a Mikuláše, jako by se rozhodoval, kterou z těch úloh má hrát. Potom se smutně zadíval na dveře kabiny, jako by se bál něčeho, co nelze odvrátit. Trhl sebou, když se objevila královna v cestovním úboru, následovaná princem. Učinil pohyb, jako by ji chtěl zabránit v odchodu, ale pak zdrceně spustil ruce podél těla. Škrabošky dopadly na zem a odhalily prázdnotu svého vnitřku. Jen maska bolesti na tváři mužově byla pravá. Královna poskakovala k můstku spojujícímu loď s nábrežím a princ chvátil za ni. Když na nábreží dozněly kroky odcházejících, zvedl muž hlavu a řekl: "Je devět hodin patnáct minut. Tak to bychom jako měli."

Trvalo to velmi dlouho, nežli jsem se dozvěděl, co se vlastně v té kabině událo. Saturnin říkal, že to ani nestojí za řeč a že o tom nerad mluví z estetických důvodů. Bylo to opravdu trochu drastické a zmíním se o tom jen stručně. Saturnin oznámil tetě Kateřině a Miloušovi, že jim koupil škrabošky, a doporučil jim, aby si je na noc nasadili obličeje. Přirozeně si myslili, že se Saturnin zbláznil. Tázali se, proč by dělali takové hlouposti, a Saturnin jim odpověděl, že jim je jistě známo, že na lodích nelze vyhubit jisté obtížné hlodavce, o kterých se říká, že první opouštějí potápějící se loď. Řekl jim ještě, že my oba máme již zkušenosti, že je velmi nepříjemné, přeběhně-li vám v noci takové zvíře přes nechráněný obličej. Teta řekla - vlastně neřekla nic a počala kvapně balit své věci.

Řeka ztemněla a na loď se rozhostil klid a mír. Z druhého břehu sem doléhaly hlasy, a opožděná kanoe zajížděla do loďnice. Saturnin na chvíli zmizel a vrátil se s čerstvě uvařenou černou kávou. Nabídl jsem mu cigaretu a ukázal na prázdnou palubovou židličku. nebe již úplně pohaslo a příjemně se ochladilo.

(pokračování příště)

INZERCE:

inzerát ve velikosti "business card" - \$ 10.00
 inzerát na čtvrtinu stránky - \$ 20.00

CUISINE ART CATERING*Pty Ltd*

dodá

veškeré lahůdky, zeleninové i ovocné saláty,
 obložené mlsy a další speciality

Přesné informace :

telefon: 525 3971

2 Kumulla Road, MIRANDA NSW 2228

Dr. JAN ROSA

odborný zubní lékař

Suite 8 - 560 Pennant Hills RoadWEST PENNANT HILLS

ordinuje : úterý - čtvrtek - sobota

tel. objednávky od pondělí do soboty

na čísle : 481 8878

LISACEK & CO

BARRISTERS & SOLICITORS

LEGAL ADVICE

1 st Floor, 69 a Grote Street

ADELAIDE S.A. 5000

Telephone : (08) 231 5909

ALL INTERNATIONAL OFFICE MACHINES

Prodej a opravy nových i starších
 "typewriters, photocopiers & faxes"

Dílňa a obchod- 102 Percival Road

STANMORE, NSW 2048

Tel 5693 691 nebo 214 7402

Vladimír Bohdan

457 9443

Václav Novák

306 781

L. & G. PERGL*Česká Optická Firma*

57 Pelham Street
 CARLTON VIC. 3053
 tel: (03) 663 6242

DO YOU HAVE BROKEN GLASS ?

call
VITA KOZAK

Repair Crystal
 Glass
 Exp. from Bohemia
 since 1966

Tel: 02-529 4967 - 14 Horbury St. SANS SOUCI 2219

LEO Computer Pty Limited

Nabízíme prvotřídní počítače pro všechny účely
 Od 'NOTEBOOK (colour)'
 po 'TOWER 486/66 workstations'

Unit 3, 377 Newbridge Road

Moorebank, NSW 2170

Tel: 02 822 4833

Fax: 02 822 4836

APPLIED COMPUTER SYSTEMS

(Australia)

dodáváme celé systémy 'software' i 'hardware' pro
MANUFACTURING, ENGINEERING
DESIGN, CAD/CAM
DESKTOP PUBLISHING
JOB COSTING, ACCOUNTING

7 Boonah Street
 WENTWORTHVILLE
 NSW 2145

Tel: 02 636 1873
 Fax: 02 631 2024
 Mobile: 018 288 477

SONY'S
Bon Voyage

Zpáteční letenky: Sydney - Praha - od \$ 1,750.-

Evropa - Sydney - od \$ 1,690.-

10 zastávek kolem světa - od \$ 2,380.-

Pětidenní zájezd na Gold Coast - od \$ 279.-
 (letenky & ubytování)

Mnoho dalších zajímavých nabídek !!!

volejte Barboru - 387 1333

HABER - PILOT
Pty Limited
PRODUCTION

AUSTRALSKÉ LISTY měsíčník

Vydává: **HABER-PILOT Pty. Limited**
7 Boonah Street,
WENTWORTHVILLE NSW 2145
Tel: (02) 636 1873 Fax: (02) 631 2024

Vedoucí redaktorka: **Jana Haberová** a redakční kruh

Názory redakce se nemusí ztotožňovat s obsahem příspěvků.
Uzávěrka dalšího čísla vždy dvacátého každého měsíce.

PRO FILATELISTY :

Nabízím velmi cennou sbírku známek
"Československo"

od roku 1918 (skauti) až do dneška.

Máte-li zájem, kontaktujte

JAROSLAVA NEDBÁLKA

Tel: (02) 95 35 996 Fax: (02) 95 350313

INZERCE:**Kvalifikovaná masérka**

nabízí odbornou masáž,

kteřá může pomoci

při problémech s páteří (krční, hrudní a bederní),
při namožených svalech, potížích s lymfatickým
systémem,

častými záněty dutin a pod.

Volejte Helen (02) 622 1712

Osamělá Češka, int. ml. vzhledu 61 let,
hledá staršího, seriózního pána českého původu
(není podmínkou), který hovoří česky.
Chtěla by mu být společnicí - hospodyní.
Zn. Žit v Austrálii i v České republice
Dáša Rosenbreierová
ul. 5. května 436
472 01 DOKSY - MÁCHOVO JEZERO
Czech Republik

Eastern European Fonts

11 jazyků, včetně češtiny
a slovenštiny
volejte: (03) 379 0076
(02) 636 1873

Stěhování nábytku,
Sydney - mezinátně - zámoří
odborně zabalíme,
popřípadě uskladníme
rozpočet i dobrá rada je zdarma
pečlivě, spolehlivě, poctivě
Hovoříme česky a slovensky

"Citíte se sami,
nedatli se vám potkat toho
správného partnera ?
Nemusíte proto jet do Čech nebo na
Slovensko.

PACIFIC RENDEVOUS.

International Intraduction Agency
vám pomůže.

Bez jakéhokoliv poplatku můžete
získat adresu společníka, který bude
vyhovovat vašim představám.
Požadavky a vaše základní osobní
údaje zasílejte na adresu:

P.O.BOX 7817
Bundall - Gold Coast

DIVER'S MECCA

Všechno pro potápěče
O DOVOLENÉ V QUEENSLANDU
se naučte potápět na HERVEY BAY.
Ideální podmínky: - teplá voda

- potopené lodě

- korály

- spousta ryb

Instruktor: **Vladimír Novák**
tel: 071-25 1626 fax: 071-25 1833

472 ESPLANADE,
HERVEY BAY - QLD, 4655

Předplatné na **AUSTRALSKÉ LISTY** CENA \$2.60

Jméno _____

Ulice _____

Město _____

Stát _____

P. Code _____

Tel. _____

Vystříhnete a odešlete s poplatkem na
HABER PILOT PRODUCTION
7 BOONAH STREET
WENTWORTHVILLE 2145

Předplatné - zaškrtněte
První polovina 1993.....
Celý rok 1993.....

\$15.60

\$31.20

**CESTUJTE S NÁMI
DO CELÉHO SVĚTA**

**BOHEMIA
TRAVEL**

1st Floor, 188 Commercial Road, Prahran 3181

Ph. (03) 510 2474, (03) 510 2482

A.H. (03) 878 8984 Fax (03) 510 2482

Lic. No. 31446

ZAŘÍDÍME:

Vaše cesty do celého světa.

Návštěvy z České i Slovenské republiky.

Cesty kolem světa. Ubytování, půjčování aut.

EURO-RAIL- vlakem po Evropě.

Cesty lodí, autobusové zájezdy.

Cestování po Australii a další.

PODPORUJTE

ODEBÍREJTE

ČTĚTE

**AUSTRALSKÉ
LISTY**

JEJICH BUDOUCNOST JE NA VÁS

ČSA

**CZECHOSLOVAK
AIRLINES**

FLY OK FLY ČSA

POHODLNÁ CESTA DO PRAHY A EVROPY S VÝBORNÝM
SPOJENÍM ZE SINGAPURU, JAKARTY A BANKOKU -
ZASTÁVKA V HONG KONGU MOŽNÁ.

Kontaktujte naše cestovní kanceláře nebo přímo:

**CZECHOSLOVAK
AIRLINES**

Unit 809, AUSTRALIA SQUARE TOWER, SYDNEY
P.O. BOX 1110, AUSTRALIA SQUARE, NSW 2000
TELEPHONE: 247 6196 FACSIMILE: 232 1713

CONTACT
P.R.I.N.T.I.N.G.

A.C.N. 002 887 238

NAVRHNEME
GRAFICKY UPRAVÍME
KVALITNĚ VYTISKNEME
BAREVNĚ I ČERNOBÍLE
KATALOGY
OBCHODNÍ DOPISY
REKLAMNÍ NABÍDKY
SVATEBNÍ OZNÁMENÍ
VIZITKY
a další

Unit 4, 175 Gibbes Street
CHATSWOOD, N.S.W. 2067, AUSTRALIA
Tel. (02) 417 8555 Fax. (02) 417 5510

Máte li zájem o české 'fonty' fungující pod
Windows 3.1 nebo na Macintosh zavolejte
APPLIED COMPUTER SYSTEMS
TEL (02) 636 1873 (A.L. strana 16)

Superior Performance At An Affordable Price